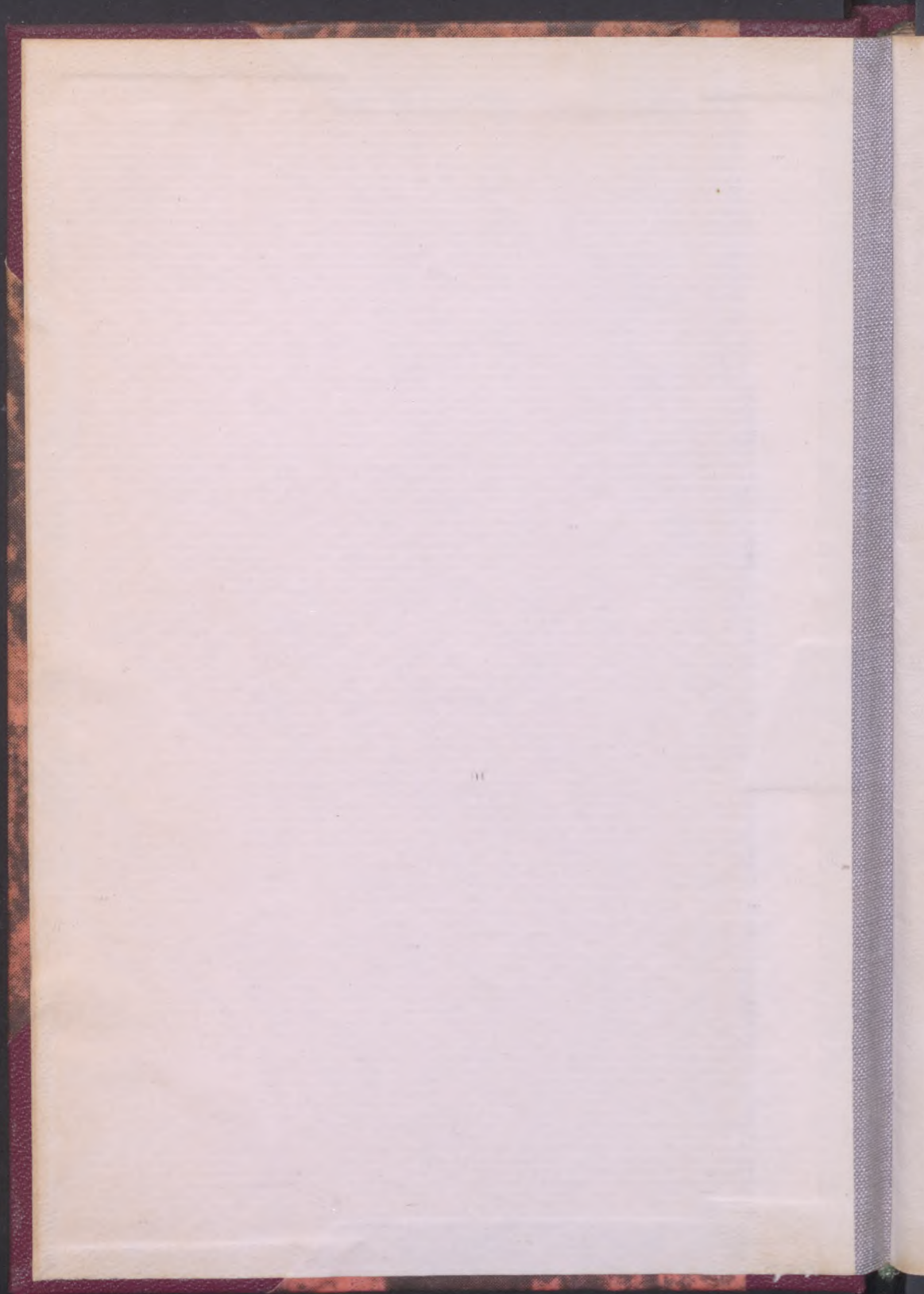
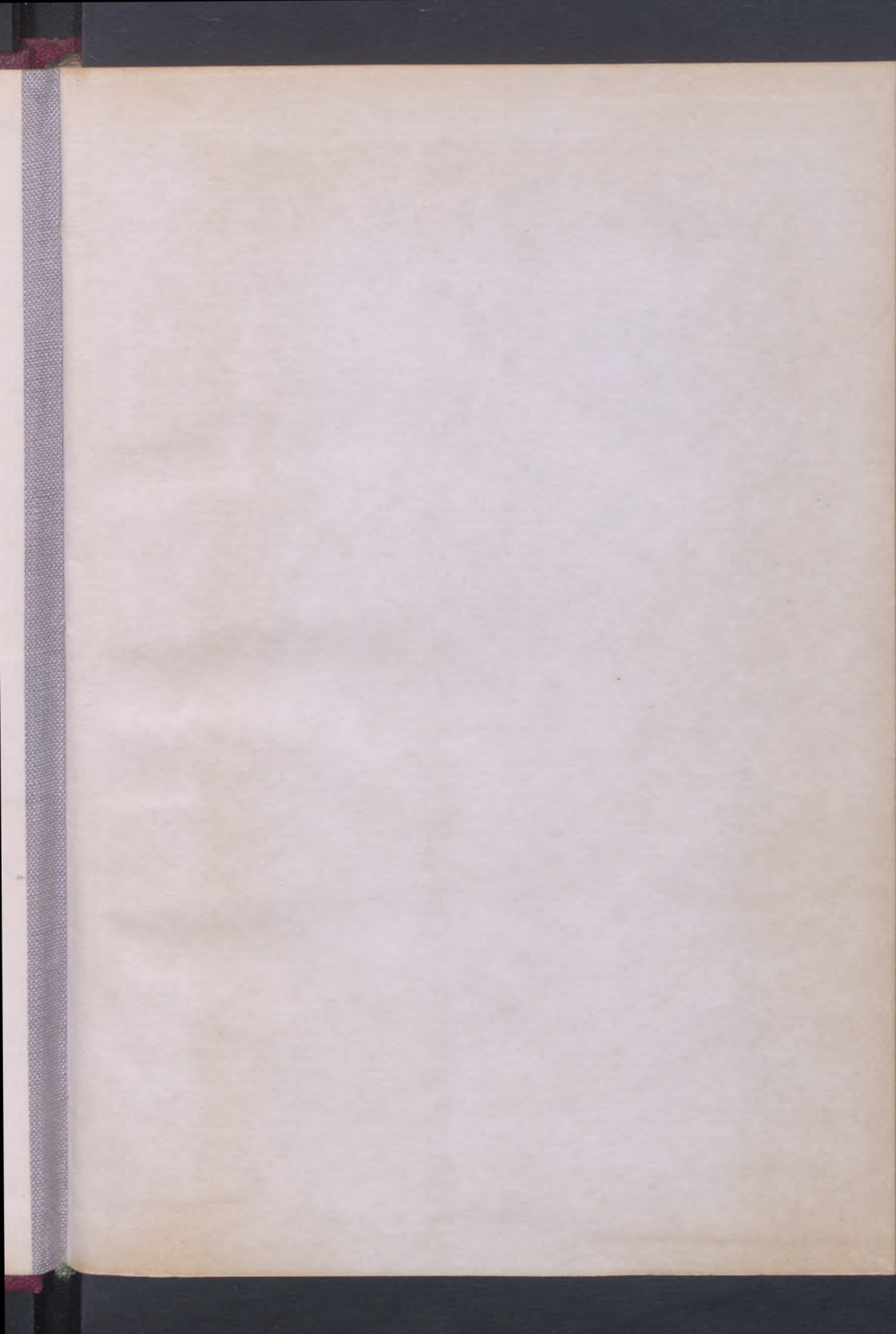
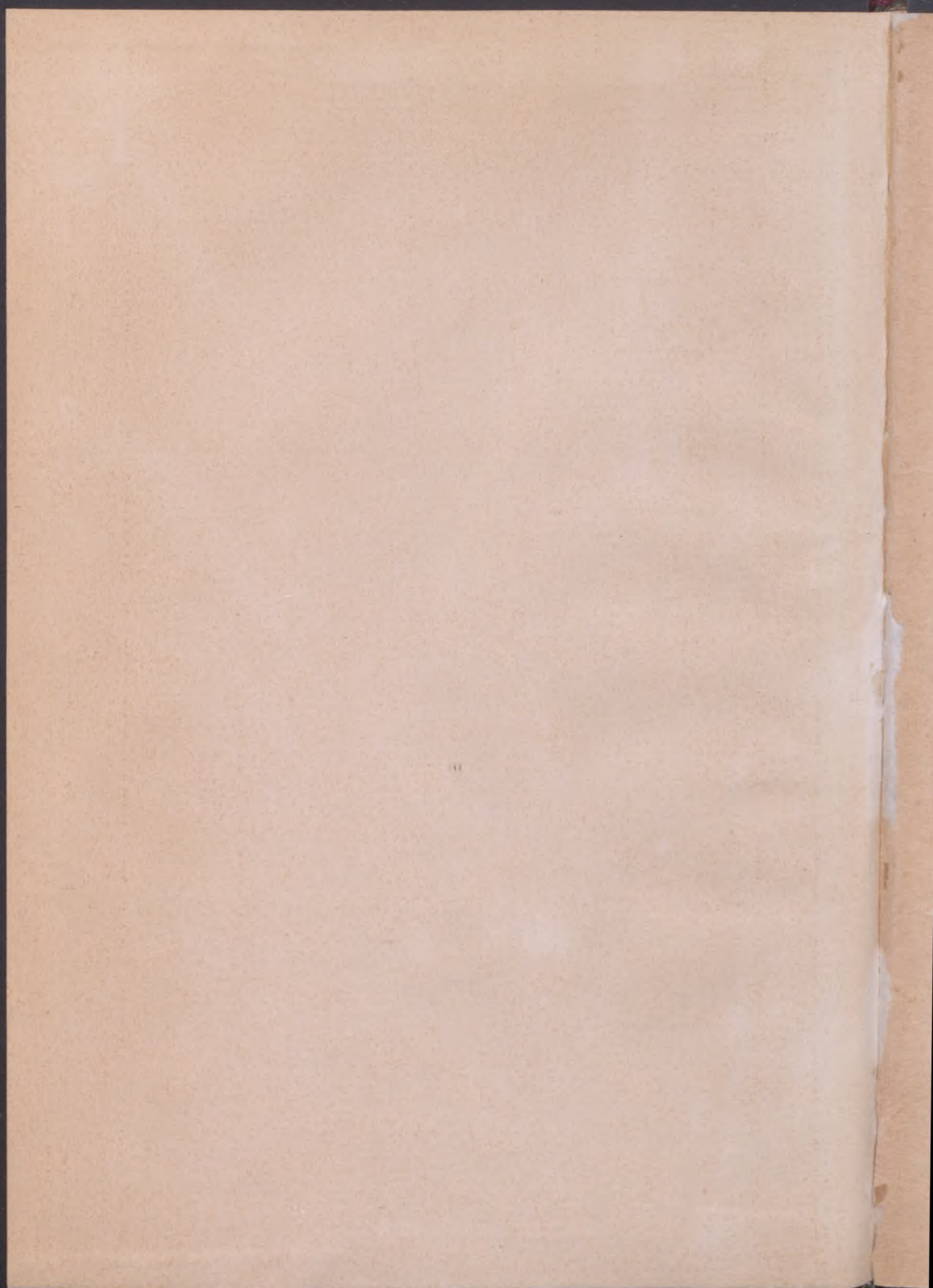

12.176
15

SZÁZSZORSZÉP KÖNYVEK.

A Százszorszép Könyvek második évfolyamának ötödik kötetét adjuk át e számunkkal előfizetőinknek. Meg vagyunk győződve róla, hogy olvasóink kivétel nélkül el lesznek ragadtatva ettől a bájos, finom, romantikusan kedves regénytől. *Magda története* egyike Dánielné Lengyel Laura legszebb műveinek s minden fiatal leány könyvtárának igazi díszére válik.

Következő kötetünk, mely június 10-én fog megjelenni, szenzációs meglepetést tartalmaz előfizetőink részére.

Nagy Endre regénye: *Kati kisasszony története* lesz ez a meglepetés. *Nagy Endre*, a zseniális író és népszerű konferanszier tulajdonképen a legkiválóbb ifjúsági írók egyike s irodalmi pályáját annak idején a *Magyar Lányok*-ban kezdte el.

Kati kisasszony története egyike a legszebb, legkedvesebb regényeinek, tele üde, friss humorral, bájos közvetlenséggel és meleg poézissel. Egy fiatal, német leányka történetét írja le, aki mint nevelőnő kerül Magyarországra, telve rettenetes félelemmel az ismeretlen, barbár ország és vad lakosai iránt s akit a magyar ég, a magyar levegő varázsa, a becsületes magyar emberek társasága s egy derék, magyar ember szerelme rövid idő alatt átváltoztat igazi jó magyar menyecskévé.

Kérjük olvasóinkat, terjesszék a *Százszorszép Könyveket* ismerőseik és barátai körében és szerezzenek minél több új előfizetőt, hogy ezután is az eddigi olcsó árban adhassuk ezt a páratlanul szép könyvsorozatot s hogy megvalósíthassuk programunkat, amelyben a legkiválóbb írók legjobb alkotásainak közlését tűztük ki célul.

A Százszorszép Könyvek előfizetési ára negyedévre, a Magyar Lányokkal együtt 50.000 korona. Csak a *Százszorszép Könyvek* negyedévre: 30.000 korona.

MAGDA TÖRTÉNETE

REGÉNY

FIATAL LEÁNYOK SZÁMÁRA

IRTA

DANIELNE LENGYEL LAURA

BUDAPEST

SINGER ÉS WOLFNER IRODALMI INTÉZET R.-T.
KIADÁSA

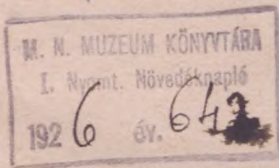
~~P. v. kuty.~~
~~1922~~

Fenntartunk minden jogot

12. 176./15

A legelterjedtebb magyar leányifjúsági lap a
MAGYAR LÁNYOK

Kiadóhivatal: VI., Andrássy-út 16

Hungária Hírlapnyomda R. T. Budapest.

I. FEJEZET.

A fiatal leány pár pillanatig megállt a nagy angol kert ajtaja előtt, figyelmesen hallgatódzott, aztán elszántan kinyitotta az ajtót:

— Édes istenem, csak nem fognak megölni, vagy mi?

Fölvonta vállát, de korántsem volt olyan nyugodt, mint mutatni akarta.

Sietve lépett előre a széles kavicsos uton, mikor a sűrű bokrok közül hirtelen elébe ugrott valaki.

— Magda, Magda, az istenért hol volt? A mama nagyon haragszik.

Vézna, fejletlen, tíz éves leánygyermek kapaszkodott belé. A csenevész kis teremtés mellett még jobban feltűnt a leány szép alakja. A magas, karcsu, finom termeten, kedves, barna leányfej pihent. Az arca különben nem volt szép. A sötét-barna szempár egy kissé távol állt egymástól, ami idegen-szerűvé tette arcát, az orra pedig — csak egy gondolatnyival, — de mégis nagyobb volt a rendesnél. Ellenben kimondhatatlanul kedves volt finom metszésű szája és hirtelen kerekedő fehér fogsora.

Szeretettel hajolt le a gyermekhez és karjába szorította:

— Látja, Lili, mire való mindez? Egészen átfázott, szegény gyermekem...

— Nagyon szeretem magát, Magda, — mondta a kis leány és könybe lábadt a mellébe.

— Én is szeretem Lili, — és a leány hirtelen rátette kopott sálját a gyermek nyakára, — de nem akarom, hogy beteggé tegye magát. Okosnak kell lenni kis leányom.

— A mama nagyon haragszik magára, — kezdte újra félénken a gyermek.

— A báróné mindig haragszik reám, — felelt vállat vonva a leány.

— De nem is tudja, hogy miért?

— Fölösleges. Bizom a báróné leleményességében, ő mindig talál ürügyet.

A kis leány felelni akart, de e pillanatban egy magas, száraz, felette bizonytalan koru hölgy lépett elébük és hangos parancsoló hangon kiáltotta:

— Lili! Jőjjön ide azonnal!

A gyermek egy végtelen szomorú pillantást vetett Magdára, de engedelmesen elbocsátotta kezét és odalépett a feketeruhás hölgy mellé. A bizonytalan koru száraz kisasszony arra sem méltatta Magdát, hogy felé forduljon. Folyton Lilire kiabált:

— Lili, maga szófogadatlan gyermek. Nem megtiltotta a mama ezt a haszontalan, magához semmiképpen nem illő barátságot. Hiába beszélek, nem bírom beoltani lelkébe a kötelességet, mellyel saját magának és nevének tartozik.

Magda egy pillanat alatt szembe fordult a kisasszonnyal. Olyan mélységes, hideg megvetéssel nézett végig rajta, hogy a gyászos hölgy teljesen elvesztvén önuralmát, szinte magán kívül kiáltotta:

— Hál' istennek, rövid idő alatt megszabadulunk ettől a káros befolyástól, de addig is fel fogom világosítani a bárónét...

— Ne fáradjon kisasszony, — felelt a leány hidegen, — én majd magam teszem meg azt.

— Ön? — kacagott a kisasszony gunyosan. — Önnek ma aligha lesz erre alkalma. A báróné megparancsolta, hogy vacsoráját szobájába vigyék.

A fiatal leány arca egy pillanatra teleömlött vérrel, de aztán összeszedte magát és nyugodtan csak ennyit felelt:

— Így is jó! Így önnek mondom meg kisasszony, hogy Lilike véletlenül kint sétált a kertben és én megszólítottam. Nem tudtam, hogy tilalmas neki velem beszélgetni, különben nem tettem volna. Az egész dolog úgy is természetesen csak az én hibám és Lilit legalább is igazságtalanság volna érte felelősségre vonni. Bizom az ön igazságérzetében kisasszony, hogy ezt így mind meg fogja mondani a báróné ő méltóságának.

A kisasszony sápadt lett dühében!

— Oh, teljesen bizhatik! Rajta leszek, hogy kellő világításba helyezzem az ön eljárását.

Ezzel sarkon fordult, a gyermeket magával vonszolva egy mellékuton távozott.

A fiatal leány egy pillanatra utánuk bámult, szemmel láthatólag sajnálta a szegény gyermeket, ki mégis csak ő érte szenved. De aztán megborzongott. Hűvös márciusi este volt, a

sálját a gyermek nyakára adta, kabátja pedig igen vékony és kopott.

— Bizony isten szégyeltem magam, — gondolta magában. — Lujza néni még csak hagyján, de örülök, hogy Ajtay nem érkezett meg. Végre is nem akarnám, hogy egész nyomorúságában lássa a koldus princeszt. Így is folyton dugdostam a lábamat is, mert a cipőm sem állja ki a nagy nyilvánosság tekintetét.

Mig ezeket elgondolta, megkerülte a nagy verandát és a hátsó lépcsőn haladt felfelé. A cselédség lakosztálya nyílt erre a fehérre meszelt rideg folyosóra. A fiatal leány zsebéből kulcsot vett ki és kinyitotta az ajtót. A sötétben is biztos tájékozottsággal lépett az asztalhoz és felszórította a villanykörtét. Magda körülnézett egyszerű kis szobájában. Az egyik sarokban volt az ágya, a másik fal mellett szekrény és egy kis tükör. A szoba közepén asztal és egy szék, a kályha melletti sarokban meg egy szövettíván, a díván karjára egy könyv volt dobva.

A könyv a világ legkedvesebb, legbájosabb regénye, Copperfield Dávid története volt. Magda gondosan elzárta a szekrényébe, aztán fázósan dörzsölte össze kezét:

— Ez a szoba nem mondható éppen barátságos fészeknek. Vagy talán a fűtést is megtiltotta Karolin kisasszony?

A következő pillanatban azonban egy csinos szobaleány jött be a szobába és a kályha mellé térdelve, tüzet kezdett rakni.

— Ez már derék dolog, Erzsi, — mondta a fiatal leány. — Odabentről küldték? — és kezével a veranda felé mutatott.

— Óh, dehogy is, — mondta Erzsi a tüzet élesztve, — az a vén macska még az életet is irigyl az embertől.

Magda nem kérdezte, mert ugyis tudta, hogy a vén macska alatt Karolint kell érteni.

Erzsi azonban kérdés nélkül is tovább fecsegett.

— Az embernek egy szabad pillanata nincs miatta. Mindig áskálódik és árulkodik a bárónénak, aki úgy hajt szavára, mint a szentírásra. Az embernek nincs kőből a szíve és megesik a lelke rajta, ha látja, mint üzik ki a koldusokat a kastély udvarából, pedig másként volt ez, míg István báró élt.

Magda közelebb húzta a székét a tüzhöz és behunyta a szemét. Erzsi tovább beszélt:

— A kisasszonynak teát, meg tojáást fogok behozni vacsorára, a méltósága mondta.

— Jól van, — felelt Magda és hirtelen felemelkedett helyé-

ből. Mégis bántotta a dolog, hogy úgy büntetik, mint egy iskolásgyermekeket, a rendes vacsoráját vonják meg tőle.

De azután hirtelen visszatért nyugalma és teljes közöm-bösséggel felelt:

— Köszönöm, Erzsi, nem vagyok éhes. A tojást kinthagyhatja, csak teát kérek.

Erzsi pár pillanat múlva egy nagy tálcával jött be, azután gondosan a kis asztalra tett egy csészét, néhány darab süteményt. Szemmelláthatólag igen szeretett volna társalgásba kezdeni, de Magda hátrahajtotta fejét a szék támlájára és olyan arccal bámulta a lobogó tüzet, hogy Erzsi nem merte megszólítani.

Mikor egyedül maradt, felállt székéről és lassan, elgondolkozva ment a kis asztalhoz. Míg a teáját kiitta, az alatt is látszott rajta, hogy gondolata valahol messze kalandoz. Kint a nagy világban, mely lehet jó, lehet rossz, de amelyben legalább élni lehet.

Egy pillanatig mintha perzselő türelmetlenség csapott volna ki szeméből. Ugy lépett a kertre nyíló ablakhoz, mint ahogy a rab madár kalitkájának falán vergődik. De aztán megint összeszedte magát. Nagyon erős, nagyon bátor, nagyon egészséges teremtés volt és semmi sem bírta megtörni.

Sokáig bámult ki az ablakon és nézte mint birkózik kint a szél a fákkal.

E pillanatban valaki halkán kinyitotta ajtaját és egy lágy suttozó gyermekhang nevén szólította.

— Magda...

A fiatal leány hirtelen visszafordult, a másik pillanatban már erősen karjába szorította a gyermeket, összeecsókolta az arcát, selyemszőke haját, de amellet erősen korholta:

— Látja Lili, ez megint nagy meggondolatlanság volt. Magának megtiltották, hogy szobámba jöjjön.

— Nem szeret, Magda?

A fiatal leány ölébe vette a gyermeket, könnyen emelte fel, erős, gömbölyű karjaival, meg aztán a kis Lili olyan szánalomraméltóan vézna volt.

— Nem szabad ilyesmiket beszélnie, — mondta Magda, a gyermek haját simogatva. — De maga engedelmességgel tartozik a mamájának, meg nevelőnőjének. Mit mondana Karolin kisasszony ehhez a látogatáshoz, mi?

Önkéntelnül is elmosolyodott, a gyermek is vele nevetett,

de csak egy pár percre, aztán megint szomorú, szintelen lett az arca:

— Nem fogja megtudni. A kisasszony a saját szobájában van, engem meg elküldtek aludni, de nem akartam addig lefeküdni, míg be nem jövök magához, Magda.

Egy pillanatig hallgatott, aztán hirtelen felragyogott az arca:

— Egy jó ujságot akartam magának elmondani, egy igen kedves ujságot...

— Hát olyan is terem ebben a házban? — és Magdának önkéntelenül keserűvé vált a hangja.

— Igen, igen... Oh én olyan boldog voltam és tudom maga is örülni fog Magda. Endre bácsi haza jön, holnap este érkezik. Magda egyszerre hirtelen letette a gyermeket és felállt a divánról.

— Ez volt a kellemes jó ujság, Lili?

A gyermek bár értelmes volt, nem értette meg a leány hangját és tovább áradozott:

— Oh Endre bácsi nagyon jó ember, szeret engem és ha itthon van, akkor mi is másképpen élünk... De már olyan régóta nem láttam, vagy öt éve... Maga, Magda, nem ismeri Endre bácsit? Nem?

— De igen, — felelt a fiatal leány, — már volt szerencsém hozzá. De most már jó éjszakát, Lili.

A gyermeket is meglepte az az arc, melyet e pillanatban magával szemben látott, szeliden csókra nyújtotta ajkát:

— Jó éjszakát, Magda!

Magda szeliden magához vonta a gyermeket.

— Jó éjszakát édes gyermekem. Az imént bolondul viselkedtem, felejtse el. Az egész dolog nem érdemes arra, hogy magának egy rossz perce legyen miatta. Aludjék jól gyermekem és vigyázzon, hogy Karolin kisasszony meg ne tudja ma esti látogatását.

II. FEJEZET.

A fiatal leány csak későn ébredt fel, szinte ijedten nézett az órára. Szörnyűség, kilenc óra elmúlt! De hát hogy is történhetett ez meg vele?

Amellett még kábult is volt a feje, mikor a folyosóra kilépett. Nyilván a szokatlanul hosszú álom kábitotta ennyire el.

A folyosón különben szokatlanul nagy élénkség volt, a cselédek fejtvesztetten futkostak, míg az inas kényelmes lassúsággal cipelt egy szőnyeget, a kastély jobbszárnya felé tartva.

Magda egy pillanatig bámulva nézte ezt a zajongást, majd hirtelen eszébe jutott valami és nagyon elkomorult az arca:

— A vendéget várják!...

Egyenesen a báróné lakosztálya felé tartott. Mig bekopogtatott az ebédlő ajtaján, rideg, szinte ellenséges arcot öltött. Harcrakészen lépett be a szobába, de nem is csalódott: ellenség várta.

A báróné egy ablakban ült, hideg arcu, magas, szőke hölgy volt. Szép asszony volt, ha arcának hideg keménysége egy-egy pillanatra felolvadt, de ezt igen ritkán lehetett látni rajta.

Magda köszönését fagyos fejbőlintással fogadta és megint kibámult az ablakon.

Karolin kisasszony azonban nem elégette meg a néma ellenségeskedést és hideg megvetést, ő szavakban is szerette kifejezni érzelmeit.

— Ott a tea a kis asztalon. Azt hiszem, hideg lesz, de már nem győztem a szamovárban meleg vizet tartogatni.

Magda szó nélkül ment a kis asztal felé és néma csöndben itta ki teáját. Karolin kisasszony kézimunkát vett elő, a báróné pedig ujságját olvasta.

A fiatal leány fölkelte helyéről és udvarias meghajtás után távozni akart a szobából, de a báróné hirtelen megszólalt:

— Magda!...

A metsző, hideg hangra újra megfordult a fiatal leány és szembe állt az asszonnyal. A nap sugarai áttörtek a nehéz sötétpáros, bársony-függönyön, valami különös, tündéri világításba helyezve a leány szép termetét, kedves, fiatal arcát. A báróné összevont szemöldökkel nézte, aztán megint beszélni kezdett az ő rideg hangján:

— Nem tudom, hallotta-e, hogy vendégem érkezik. Sógóromat, Bándy Endrét ma estére várom. Valószínűleg huzamosabb időig itt marad, nekem minden szabad percemet lefoglalja a vendéglátás kötelessége. Azért most szeretnék végezni az ön ügyével.

— Az én ügyemmel, báróné? — kérde álmélkodva a fiatal leány.

A báróné türelmetlen mozdulattal lépett előre, szemmel láthatólag bosszantotta ez a félbeszakítás.

— Ön férjem rendelkezése folytán az én gyámságom alatt

élt eddig. A végrendelet szerint kötelességem önről huszonnégy éves koráig gondoskodni. Azonban, ha önnek úgy tetszik, husz esztendőös korában elhagyhatja házamat. Így szól a megboldogult báró végrendelete. Pár hónap múlva ön husz éves lesz. És ha kedve volna ezzel a szabadsággal élni, én igen örülnék neki. Magától értetődik, hogy az elmaradt négy évet anyagilag majd kárpótolni fogom.

Magda érezte, hogy fejét forró vérhullám önti el, de aztán erőt vett magán, nyugodt, hideg komolysággal felelt:

— Báróné, én több ízben kifejeztem, hogy nincs nagyobb és forróbb óhajvásom, mint innen távozni. Most még csak két dologra kérem. Az egyik az, hogy rögtön, még ma távozhassam. A másik, hogy távozásom után legyen szíves megfedekezni rólam, létezéséről és engedjen át engem szabadon sorsomnak.

A báróné felvonta vállát.

— Eszerint ön visszautasítja a felajánlott anyagi kárpótlást. Amint tetszik. Erőltetni nem fogom. Fájdalom, — magam fájlalom legjobban a dolgot, — nem bocsáthatom el önt ma házamból. A végrendelet szerint minden körülmények közt be kell várnom, míg a husz esztendőt betöltötte.

Most már Karolin kisasszony is közbeszólt:

— Képzelem, milyen rosszul esik ez a dolog Magda kisasszonynak. Ez a nyughatatlan művész-vér öröklött dolog lehet a kisasszonynál, mert...

Tovább nem folytathatta. Magda teljesen elvesztvén önuralmát, halálsápadtan és szikrázó szemmel lépett elé:

— Hallgasson, — kiáltott fel vad, indulatos hangon, — hallgasson, mert olyat teszek, hogy később magam is meg fogom bánni. Velem tehetnek, nekem mondhatnak amit tetszik, de szülőimet ne bántsa senki, különben...

Nem folytathatta tovább, a báróné közibük lépett:

— Most már elég!... Magda, rögtön menjen szobájába, ma nem óhajtom jelenlétét sem az ebédnél, sem a vacsoránál. Mélyen sajnálom, hogy nem teljesíthetem előbbi kérését, hiszen viselkedése már igazán türhetetlen.

Magda felelni akart, de aztán meggondolta magát, meg-
rázta fejét és hallgatott. Mikor kiment az ajtón, a báróné fáradtan dobta le magát egy karosszékre.

Karolin kisasszony halk, alázatos hangon felelt:

— A báróné csak fogadkozik, de végtelen jószágában mindig megfedekezik fogadalmáról.

— Ne beszéljen ilyesmit Karolin, — mondta bosszusan a

báróné, — maga nagyon jól tudja, hogy én nem vagyok feledékeny. Ez a szemétről idekerült gyermek sok keserűséget szerzett már nekem férjem életében. Azóta megpróbálgattam neki visszaadni a kölcsönt, de a mérleg még nincs bezárva, Karolin.

Szürkés-kék szemében oly nagy gyűlölség izzott, hogy Karolin megkönnyebbülten lélegzett fel. Ah, a báróné csak látszólag ilyen hideg és nyugodt. Nem mutatja érzelmeit, de gyűlölni azért tud ám erősen, engesztelhetetlenül, halálosan.

III. FEJEZET.

Magda a báróné lakosztályából egyenesen kis szobájába ment. Valami himzsfélét bizott reá a báróné, sietni kellett vele, hogy holnap reggelre készen legyen. Rendesen ki volt szabva munkája és Magda ha csak tehetette, eleget is tett neki.

Magda mélyebben hajolt le munkájára. Erőszakkal akarta visszatartani a szeméből feltörő könnyeket, de nem birt velük. Erősebbek voltak azok nála. Kezébe temette arcát és keservesen zokogott.

De csak pár pillanatig tartott a gyöngeség. Elszánt, erős lélek lakott e leányban, gyorsan összeszedte magát, letörölte könnyeit és tovább dolgozott. De gondolatainak nem vethetett gátat, azok az ő szomorú, vigasztalan sorsával foglalkoztak.

Tíz éve múlt el, hogy ide került ebbe a házba, azóta élete nem volt egyéb, mint a szenvedések és megaláztatások keserű láncolata. Még visszaemlékezik a napra, melyben mint tíz éves gyermek átlépte e küszöböt. Telve szeretettel, bizalommal a világ és új környezete iránt.

Pedig voltaképpen közeli és erős vérrokonság fűzte volna ezekhez az emberekhez. Az ő édes anyja — és Magda elmerengett, mintha tündékképet látott volna maga előtt, míg anyjára gondolt, — ide tartozott ehhez a büszke bárói családhoz, a Bándy nevet viselte.

És Magda képzeletében végigfutja az egész szomorú történetet, melynek minden részletét ismeri hallomásból. Báró Bándy Domokosnak a leánya volt az ő édes anyja. Sokáig egyetlen, minden szeretettel körülvelt drága gyermeke, kit az apa az anya halála után még jobban dédelgetett.

Olga már tíz éves volt, mikor a báró új házasságra szánta

el magát. Nagyon szerette nejét, hogy érte még gyermekéhez is igazságtalan tudott lenni.

A dolog nem ment könnyen. A báró sok keserű és mérges harcot vivott nejével Olga miatt, de hiába, végre is belefáradt. A báróné kivitte akarátát, a kis Olga a főváros egyik nevelő-intézetébe került.

Tizenhat éves korában apja egyenes kivánságra hazahozták. A fiatal leány, a multat elfeledve, szeretetteljes gyöngédséggel közeledett a bárónéhoz, ki azonban fagyos hidegséggel fogadta.

Aztán megint megujultak a régi harcok, de Olga már nagy leány volt, önérzetes, érzékeny és nem akart sirni. Néha két kis öcscséhez, a báróné gyermekeihez akart közeledni, hiszen végre apjuk volt az ő apja is, de hiába, a gyermekekbe már beoltotta az anyjuk a bizalmatlanságot és szeretetlenséget. A fiatal leány hamar észrevette, hogy ő, a dúsgazdag mágnásleány, sokkal elhagyatottabb és szerencsétlenebb, mint bármelyik szegény parasztleány, kit szerető édes anyai szív szorít magához.

Hogy elkeseredése még nagyobb legyen, egy szép napon véletlenül betévedt a majorosnéhez. Egy pohár friss tejet ivott és tovább akart menni, mikor nagy meglepetésére látta, hogy az alig 18 éves majorosnét egy 10—12 éves leánygyermek folyton édesanyámnak szólítja.

Már éppen kérdezősködni akart, mikor a majorosné egy gyors és szerető mozdulattal megsimogatta a leányka szőszke haját és így szólt:

— Édes gyermekem, köszönj szépen a méltóságos báró-kisasszonynak, ki kegyeskedett szegény házunkat megtisztelni.

Olga a gyermekről az anyára nézett, mind a kettőnek arca ragyogott a nagy, benső szeretettől.

— De hiszen ez nem lehet a maga leánya, — mondta végre a fiatal majorosnéra nézve.

— Hát kezét csókolom, nem is éppen az enyém. Mert én csak két éve kerültem az uramhoz. De hát azóta csak a magaménak tartom, kezét csókolom.

— Szereti? — kérdezte elfogult, remegő hangon Olga.

— Hát hogyne szeretném, mikor árva is, meg gyámoltalan is. De meg ha egyszer megfogadtam, hogy anyja leszek, hát be is tartom a szavam, mert ez a becsület.

Olga néma megindultsággal hagyta el a majorosházat. Ime, nem minden árva gyermeknek van rossz dolga. Ez a kis majorosleány boldogabb, mint ő, pedig csak egyszerű parasztasszony,

az, akit az apja feleségül vett, de ennek az egyszerű parasztnőnek helyén van a szíve, míg az ő mostohája báró Bándy Domokosné, született gróf Csekmev Flóra...

Könny borította el arcát, míg betért az erdőbe. Nagy volt hát meglepetése, mikor a keskeny úton szemben találta magát egy magas, barna fiatal emberrel.

Egy kicsit zavartan nézett reá, mert könnyű reggeli ruhában, kerti kalappal indult el sétájára, nem is gondolva, hogy idegen emberrel találkozik.

A fiatal ember lekapta kalapját és udvariasan meghajtotta magát:

— Bocsánat kisasszony, azt hiszem, tilosban járok. Szolgáljon mentségül az erdő, mely oly szép és oly nagyon csábítja az embert, hogy igazán lehetetlen ellentállni neki.

A fiatal leány barátságos mosolylyal válaszolt:

— Köszönöm a kedves bókot, erdőnk nevében. Örülök, hogy szépnak találta és ha még nem unta meg a benne való sétálást, miattam ne zavartassa magát, én ugyanis hazafelé tartok.

— Miután ilyen kegyes, talán nem veszi rossz néven, ha bátorkodom magam bemutatni: Fejér László vagyok.

— A híres zongoraművész? — kiáltott fel önkéntelenül a fiatal bárónő, csak akkor pirult el, mikor látta, hogy a fiatal ember is égő arccal bámult reá vissza.

— Kisasszony igen kegyes és talán remélnem szabad, hogy valaha méltó is leszek arra a kitüntető címre, de most még igazán a kezdet kezdetén állok.

— Az ujságok nem így írják, — mondta zavartan Olga.

— Az ujságok mindig túloznak, — felelt mosolyogva a fiatal ember.

A nap áttört a sűrű galyak közt és incselkedve cirógatta meg a fiatal leány szőke haját és fehér arcát. Olga zavartan, egy kicsit röstelkedve, hogy egy idegen férfival ilyen sokáig beszélgetett, bucsuzni kezdett:

— Jó mulatást! — mondta barátságos hangon, — nekem hazafelé kell tartanom.

A fiatal ember mélyen meghajtotta magát.

— Ha nem tartana nagyon szerénytelenek, engedelmet kérnék rá, hogy elkísérjem.

Olga mosolyogva rázta meg fejét:

— Köszönöm uram, de én itthon vagyok.

S mivel látta Fejér csodálkozó pillantását, a park közepén fekvő kastélyra mutatott:

— A bárói kastélyban? — kérdezte álmélkodva Fejér.

— Igen. Én Bándy Olga vagyok.

A fiatal ember tiszteletteljesen köszönt. De szemmeláthatólag hidegebb lett az arca. Ő egy bájos fiatal gyermekleánnyal ismerkedett meg az imént és most Bándy Olga bárónő állt előtte.

IV. FEJEZET.

A fiatal művész sokkal önérzetesebb ember volt, mintsem az előkelő mágnásleányhoz tolaikodjék. Bár szíve erősen sajtott, érezte, hogy el kell felejtenie az erdei találkozást, mint egy bábajos álmot, mely a való életben úgy sem teljesedhetik be soha.

Vidéki rokonai, kiket pár hétre látogatóba felkeresett, nem győztek eleget csodálkozni lehangoltságán. Szótalan volt, alig evett, a zongorát meg valósággal gyűlölte.

Mily nagy volt meglepetésük a jó rokonoknak, mikor egy este egyenruhás inas jött át a kastélyból. A bárótól hozott levelet Fejér Lászlónak. Bándy Domokos meghívta a fiatal művész házába.

Amilyen rosszkedvű volt Fejér az utóbbi időben, a rokonok biztosra vették, hogy visszautasítja a meghívást. Mily nagy volt hát meglepetésük, mikor a fiatal ember csillogó szemmel, kipirult arccal ugrott fel az asztaltól és arra határozta el magát, hogy holnap okvetetlenül megjelenik a Bándy kastélyban.

Este a vacsoránál az öreg báró hirtelen nejéhez fordult:

— Hallotta, hogy Fejér László itt tartózkodik a faluban?

— A hirneves, nagy zongora-művész? — kérdezte érdeklődve a báróné. — Szeretném hallani játékát.

— Ha kívánja, — mondta udvarias készséggel a báró, — úgy meghívom házukhoz.

A báróné kissé elgondolkozott, míg Olga leplezetlen izgatottsággal várta határozatát.

— Nagyon kíváncsi vagyok játékára, — kezdte vontatottan a báróné. — De őszintén szólva, mindig félek az efajta vendégektől. Az ilyen emberek hamar megfélelkeznek a társadalmi osztályok különbségéről és mert mi gyönyörködünk művésztükben, ők meg mindjárt egyforma embereknek hiszik magukat velünk.

Olgának piros lett az arca a haja tövéig és szívdobogva várta apja válaszát, de az öreg báró csak ennyit mondott:

— Fejér Lászlót jó modoru, okos embernek mondják s így nincs okunk félni.

Most már Olga sem állta tovább a hallgatást:

— Édes jó apám, nem tudom, mitől lehetne itt félni? Eltekintve attól, hogy egyes címek és rangok mellett is mindnyájan egyforma emberek vagyunk, a művész láthatatlan koronája is ér annyit, mint a bárói korona, melyet szintén nem hordunk mindig a fejünkön. Vegyük le holnap estére és akkor Fejér László lesz nagyobb ur nálunk.

Azért tréfálkozott a végén, mert látta, hogy a báróné összevont szemöldökkel hallgat reá s hogy apja is kedvetlen. A tréfás végső mondatlalt azt a vihart akarta elűtni, de törekvése nem sikerült, a báróné felállt az asztaltól és végzetetlen megvetéssel a hangjában, a férjéhez fordult:

— És ön meg szememre veti, hogy igazságtalan vagyok leánya iránt. Tessék, most megismerhette egy Bándy bárónő gondolkozásmódját, mely igazán méltó a nevéhez.

A báró csitította:

— De édes Flóra, hogy veheti komolyan ezt a kis fecsegést. A tizennyolc éves leányok össze-vissza beszélnek meggondolatlanul, mindent, ami éppen eszükbe jut, de ki tulajdonit fontoságot az ő bölcselkedéseiknek?

Fejér Lászlót a báró és báróné szívesen fogadták. A fiatal művész talpig uri ember volt s amellet szerény, mint minden igazi tehetség. Boldognak érezte magát, hogy együtt lehet a leánnyal, ki mindjárt az első találkozásnál oly mély hatást tett szívére.

Mikor felszólították, hogy játszó valamit, megint csak Olgára nézett. A fiatal leány szeméből kiolvashatta az őszinte jóakaratot és meleg érdeklődést. Nagy lelkesedéssel ült le a zongorához és úgy érezte, hogy minden hang, melyet játéka a zongorából kicsal, egyenesen az ifju bárónő szívébe siet.

Ez után az este után gyakran találkoztak.

A báró igen megkedvelte a fiatal művészt és gyakran hívta házába. A két fiatal lélek oly hamar megértette egymást. Ha Olga szerencsésebb körülmények közt, több szeretetben nő fel, talán nem ajándékozta meg szívével oly hamar a fiatal embert. De a folytonos ridegségben, keménységben szinte szomjazott a szeretet után és boldognak érezte magát, mikor reá talált.

Egy napon aztán vége lett a boldogságnak. Fejér László

férfias nyíltsággal kérte meg Domokos bárótól Olga kezét. Szerényen elmondta, hogy eddig is szép nevet sikerült magának kivívnia a művészet világában és még előtte áll az egész élet és ő nem fogja ezt semmiképpen sem elpazarolni. Ami pedig a fiatal leányt illeti, ő szívének teljes melegével szereti Olgát és életének legfőbb célja lesz leendő feleségének boldogítása.

A báró összevont szemöldökkel hallgatta végig az ifju beszédet. Látszott rajta, hogy kellemetlenül érinti a dolog, majd hideg hangon így válaszolt:

— Sajnálom, Fejér ur, de kérésének teljesítése lehetetlen.

Könyörgő leányának is csak ebben az értelemben válaszolt. A báróné azonban nyíltan kitört a leány ellen, ki megfélekedezve nevről, családjáról, kötelességéről, ily előkelő származáshoz nem méltó érzelmet hordoz szívében.

Olgát és Lászlót nagyon lesujtotta ez a csapás. Keresték a megoldást és nem találtak mást annál, amit meg is cselekedtek: titokban kötöttek házasságot és mint férj meg feleség hagyták el a bárói házat.

Budapestről irtak együtt levelet Domokos bárónak. A levélben bocsánatért esedeztek, Olga külön levélben is könyörgött, hogy ne taszítsa őt ki a báró apai szívéből. Mindhiába.

Talán mégis megengesztelődött volna később, hiszen gyermeke volt az, ki bocsánatért könyörgött hozzá, de felesége folyton szította haragját. Olga soha egy sor választ sem kapott kérő leveleire. Végre is megnyugodott abban, hogy boldogsága nem lehet teljes és férje szeretetért el kell vesztenie apjának vonalmát.

Nagyon boldog volt férje és kis leánya, Magda mellett.

Tíz évi boldogság után aztán hirtelen beborult az ég és leszakadt a gyász a szegény családra. Fejér László egy hangversenyén meghült és hat hét múlva már Olga fekete gyászruhában zokogott férje ravatala mellett.

A gyász mellé jött nemsokára a gond, a szükség, később pedig a nyomor. A szegény asszony minden erejét megfeszítve dolgozott gyermekéért, de úgy is hányszor ébredtek fel hideg szobában és hányszor feküdtek le élelem nélkül! Szegény Olga nem is bírta sokáig a szenvedést, két év múlva ő is utána ment férjének. Halálos ágyán még egyszer irt apjának, hogy ő már megszenvedett engedetlenségéért és ne büntesse meg gyermekében is az anya vétkét. Gondjába, szeretetébe ajánlotta az árva kis Magdát.

Levelét bizalommal küldte el, mert a báróné már egy éve

halott volt s így nem volt, ki ellene ingerelje Domokos bárót. Mostohatestvéreitől tartott egy kicsit, tudta, hogy az idősebbik Bándy István pár éve nősült meg, mostohájának unokahugát Csekmei Alice grófnőt véve feleségül, a másik, a husz éves Endre meg otthon élt, Domokos báró birtokán.

Domokos báró súlyos beteg volt, mikor leánya levelét megkapta, azonnal magához hivatta fiát és menyét.

— Olga levelet irt, — mondta halk, remegő hangon.

— Pénzt akar, ugy-e? — kérdezte hidegen a fiatal Bándy Istvánné.

Domokos báró büszkén vetette fel fejét:

— Tévedsz, Alice, Olga bármit vétett is, az én leányom. Több ízben kérte bocsánatomat, elnézésemet, irgalmamat, de pénzt sohasem kért, érted, soha, egyetlenegyszer sem!

A fiatal báróné felvonta vállát, odalépett az ablakhoz és kibámult a parkra, mintha az egész tárgyalás őt semmiképpen sem érdekelné.

Pedig dehogy nem érdekelte. Gyűlölte Olgát, kit ugyan csak nagynénje, Domokos báró feleségének leírásából ismert, de a boldogult báróné beleoltotta a szerencsétlen asszony iránt való gyűlölködést környezetébe. De a fiatal Bándyné mindig tudott uralkodni magán, most sem mutatta ki érzelmeit, sőt tüntetőleg fitogtatta közömbösségét.

— Olga — folytatta Domokos báró, — bocsánatomért könyörög. A szerencsétlen asszony már eleget bűnhődött vétkéért. És lehetek-e irgalmatlan hozzá, én, aki magam is nem-sokára az Uristen trónusa előtt fogok könyörögni irgalomért? Vajjon megszánja-e a Mindenek ura az én bűnös lelkemet, ha én nem könyörülök meg gyermekemen?

István báró szólalt meg előbb:

— Ugy tégy apám, amint az a te lelkednek jól esik és szivednek megnyugvást okoz.

Endre szólni sem birt, mert arcát elöntötte a könnyzápor.

Csak Alice báróné tartotta meg hidegvérét; éles hangsúlyozással kérdezte a férfiaktól:

— Nos, mit szándékoztok tenni!

— Irok a leányomnak, hogy jöjjön haza gyermekével együtt, mondta határozottan Domokos báró.

A fiatal asszony gunyosan felkacagott. Milyen csunya, milyen visszataszító lett e pillanatban ez a szép asszony, hideg, szívtelen gunyos kacagásával. A három férfi szinte ijedten rázkódott össze, mikor beszélni kezdett:

— No, mondhatom, szépen bolonddá tesz benneteket ez a beteg asszony, azzal a siralmas levelével. Nem hiába kóklernek volt a felesége tiz esztendeig, de jól érti a komédiázást.

— Vigyázz, a leányomról beszélsz, — kiáltott menyére dörgő hangon Domokos báró.

Az erőltetn beteg felült ágyában. Kezét parancsolólag nyujtotta ki az asszony felé, homlokán kidagadtak az erek az izgatottságtól.

— De apám, — kiáltotta István báró, — édes jó apám, ne izgasd magad. Valóban Alice, — fordult most feleségéhez, — én szégyenlem magam miattad.

— Én csak az igazságot mondtam meg. Sajnálom, ha ez a papát ennyire felizgatja. De ha nagynéném, a te anyád, élne, István, ő éppen úgy tiltakozna a dolog ellen, mint ahogy én tiltakozom.

— És éppen oly kevésbé törődném tiltakozásával, mint a tieddel, — mondta most már fagyos nyugalommal a báró.

Alice most már kérésre fogta a dolgot:

— Papa, édes papa, küldj neki pénzt, amennyit akarsz, hiszen a tied itt minden. De ne hozd ide azt az asszonyt. A Bándy név eddig tiszta és érintetlen volt, mint a napsugár...

— Az én leányom nem tett semmi olyat, mi szégyenére válnék a Bándy névnek, — mondta határozottan Domokos báró. Engedetlenségével csak önmagának ártott s ezt a bűnt már levezekelte. Házam nyitva áll előtte és azt akarom, hogy fogadjátok szívesen.

István báró meghajtotta magát:

— Ugy lesz apám, ahogy parancsolod.

Most Endre is megszólalt:

— Apám, mindig arra tanítottál, hogy igaz legyen a szavunk, ha az igazság kimondása még olyan fájdalmas is reánk, vagy környezetünkre nézve. Te tudod, hogy mennyire szeretlek. De leányod az én szegény, jó anyámnak annyi keserves órát szerzett, hogy nem tudom szeretni. Igérem, hogy soha sem fogom mutatni neki ellenszenvemet, de egyelőre nagyon szeretnék erdélyi birtokodra utazni, hogy ne kelljen vele találkoznom. Megengeded?

— Eredj, — felelt komoran az öreg báró.

— Haragszol? — kérdezte Endre letérdelve a beteg ágya előtt.

— Nem haragszom, de fájdalmat okoztál nekem. Mentül tovább nézlek benneteket és hallgatom beszédeteket, annál

inkább belátom, hogy igazságtalan és rossz voltam leányom iránt. Nem akarom bántani anyátok emlékét, de rossz örökséget hagyott reátok, mikor gyűlölködéssel és haraggal töltötte meg lelketeket.

— Apám, — kiáltott most már a szelidlelkű István báró is, — apám, gondold meg, hagy anyánk a legtokéletesebb nő volt és ha még sem szerette leányodat, csakis leányodban kellett lenni a hibának.

— Hagyjatok magamra, — mondta felelet helyett komoran az öreg báró, — még ma irok Olgának, hogy gyermekével együtt jöjjön vissza az apai házba.

Domokos báró megírta levelét, el is küldte és mintha a sors csak azt akarta volna, hogy régi kegyetlenségét jóvátegye, az Ur még azon este magához szólította. A levél pedig rákerült a robogó vasutra. A nagy lokomotiv zakatolva vágatott vele a fővárosba. Nem is sejtve, hogy akinek a levél szól, a szerencsétlen asszony már nincs az élők sorában. Teste kiterítve fekszik a szűk kis szobában, lelke pedig ott térdel az Ur trónusa előtt és buzgón könyörög azért a másik szegény lélekért, ki míg a földön járt, a büszke Bándy Domokos nevet viselte, de itt nem egyéb, mint szegény, reszkető bűnös lélek. És a szerencsétlen asszony lelke tovább esdekel: ha én gyarló, bűnös, gyenge asszony megbocsáthattam neki, hogy ne bocsátanál meg te örök, hallhatatlan igaz Isten...

V. FEJEZET.

Magda most visszagondol a Bándy kastélyba való szomorú bevonulására. Az élet nem kényeztette el tulságosan, imádott édes anyja oldala mellett megtanult tünni, nyomorogni, szenvedni, szó, panasz nélkül. De a szeretetlenséget, a rideg bánásmódot, a rosszakaratot a kis Fejér Magda sohasem ismerte, hiszen az áldott édes anyai szív örködött felette a szükség legborzasztóbb napjaiban is.

A temetés után pár nappal édes anyjának egy ismerőse felültette a vasutra. Meghagyta neki, hogy vigyázzon magára, míg Bándot nem kiáltja a kalauz, ki ne szálljon a kupéból. Szívesen magánál tartotta volna a gyermeket, de hát szegény asszony volt és őt apróság sirt odahaza a lakásban kényért. Azonfelül Magdának most már nincs is segítségre szüksége.

Rokonsága, a hatalmas, előkelő, gazdag Bándy család magához veszi, gondoskodik róla, mert hiába, a vér nem válik vízzé...

Igy okoskodott a jólelkű, egyszerű asszony, míg szívére kötven a kis leánynak a jó magaviseletet, az engedelmisséget, egy nagy kendőt terített a vállára, hogy az uton meg ne fázzék.

Magda sohasem felejtí el, milyen szívszorongás fogta el, mikor a vonat elindult és eltűnt szeme elől a régi, jó ismerős néni. Még semmit sem sejtett a reá várakozó szenvedésekből, csak a válás fájt szívének. A vonat pedig zakatolva rohant előre, vitte a kis Magdát az ismeretlen rokonok közé.

A vonat szép hegyes vidéken robogott keresztül, a kis leány kibámult az ablakon, de egyszerre észrevette, hogy nem lát semmit. A könyek homályosították el szemét. Az ő két szent halottjára, édes apjára, édes anyjára gondolt, kiket ott hagyott a nagy városban, a budapesti temetőben.

Lassan peregtek le arcán a forró könyecseppek, míg kis gyermekszíve összeszorult a nagy, a mérhetetlen nagy fájdalomtól. Csak akkor szedte össze magát, mikor a kalauz bekiáltott a kupé ajtaján:

— Bánd! Két perc! ..

Magda megtörülte szemét s a nagy kendőt karjára vette. Kilépett a kupéból és körülnézett a perronon.

Egy szikár, magas, sovány nő tartott felé. Magda, ki eddig csak jóságos, szerető, barátságos arcokat látott maga körül, megijedt a nő szigorú, kemény arcától, szürke, alattomos szemektől. A hölgy megállt előtte és rideg hangon megszólította:

— Fejér Magda?

A kis leány udvariasan kezét csókolt. A hölgy hagyta, hogy a kis leány meleg, puha ajka a rideg szarvasbőr-keztűt érintse, de arcvonásainak keménysége most sem enyhült meg.

Egy kocsí várta őket a pályaház előtt. A hölgy felszállt a kocsiba. Magda félénken mellé ült.

— A néni ke rokonom? — kérdezte halk, félénk hangon.

A hölgy hirtelen felé fordította hideg, szigorú arcát.

— Ebben a házban a többi neveletlenségével együtt a kíváncsiságról is le kell szoknia, — mondta kemény hangon.

Magda többé szólni sem mert. A parkot nézte, melyen keresztülhajtottak. A bárói kert egész az állomásig huzódott, Magda a faluból semmit sem láthatott.

Végre beértek a kastélyba. A hölgy leszállt a kocsiról és megparancsolta a gyermeknek, hogy várjon.

Alig ment el a hölgy, a kocsis jóakaratu szemhunyoritással fordult a kis leányhoz.

— Látta ezt a vén macskát, kis cicám? Hogy rendelkezik, hogy parancsolgat, pedig csak cseléd ám ő is, hiába hordja olyan fenn az orrát. A báróné társalkodónője, úgy hívják hogy Karolin kisasszony.

A kocsis még tovább is magyarázgatott volna, de ebben a pillanatban a szobaleány lépett ki a folyosóról. Kézen fogta a kis Magdát és egyenesen bevezette a báróné szobájába.

A báróné egy karosszékből ült. Magda feltette magában, hogy rokonaihoz azzal a szeretettel fog közeledni, mely még mindig megnyerte számára az emberek szívét. De az a méltóságos, szép hölgy, nehéz, fekete selyemruhájában, hideg, szép arcával megfélemlítette és zavartan állt a szoba közepén, szemét a földre sítve.)

A báróné hideg, éles tekintettel nézte végig, aztán Karolin kisasszonyhoz fordult:

— De hát istenem, ennyire nevetetlen... ezt igazán nem hittem volna... még köszönni sem tud.

Magda mentegetni akarta magát, de a kitörni akaró könnyek úgy fojtogatták a torkát, hogy nem bírt szólni, helyette Karolin kisasszony beszélt.

— De hát mit várt méltóságod ettől a gyermektől. Aki olyan nevelést kapott! Egy komédiás apa, meg egy olyan anya gyermekétől.

Magda egyszerre csodálatos módon visszanyerte bártorságát. Már nem félt. A könnyek visszafolytak szívébe, az arca halálsápadt volt, de a szeme szikrát szórt, midőn bátran szembe nézett a két hölggyel.

— Az én kis apácskám nem volt komédiás! Anyácska tanított engem arra, hogy mindenkinek köszönni kell. De itt olyan borzasztó... az emberek... minden... én nem akarok itt maradni tovább... nem... nem...

Észre sem vette, hogy utolsó szavainál kinyílt az ajtó s egy magas, szőke fiatal ember lépett be rajta.

Bámulva hallgatta a gyermek kitörését, aztán a bárónéhoz fordult:

— De Alice, mi ez? Mi történik itt?

— Az új rokon, — mondta a báróné maró gunnyal mutatva a gyermekre, — az új rokon már megmutatta, hogy mit várhatunk tőle?

A fiatal ember elsötétült arccal lépett a gyermekhez és megfogta a jobb karját.

— Csöndesen viseld magad, mert különben kilöklek az utcára, ahonnan bekerültél hozzánk.

A gyermeket megfélemlítette a férfi rideg, fenyegető hangja. Aztán meg tagadhatatlanul imponáló alak volt a fiatal Endre báró. Egy csöppet sem hasonlított bátyjához, a szelid lelkű, szép arcu Istvánhoz. Endre határozottan csunya férfi volt, de szemében törhetetlen akarat erő izzott és ez a nagy, lángoló akarat még a felnőtt embereket is meg tudta félemlíteni.

— Karolin kisasszony, — mondta pár pillanatnyi szünet után, — vigye ezt a gyermeket szobájába. Önre bízom, hogy megértesse vele, mily helytelen és ostoba volt előbbi magaviselete. Ha majd ezt belátta, bejöhet a bárónétól bocsánatot kérni, addig nem óhajtjuk itt látni.

Karolin elvezette a gyermeket, Endre báró egyedül maradt sógornőjével.

— Szép napokra van kilátásunk, — mondta Bándyné keserű gunnyal — és ha meggondolom, hogy ezt mind István érzélgős természetének köszönhetem.

— István apánk akaratát teljesíti, — mondta komor, majd-nem megrovó hangon a fiatal báró.

— Apánk végrendeletében nem emlékezett meg a gyermekről — vetette ellen dacosan Alice.

— Mert a halál meggátolta az új végrendelet készítésében, de akaratának ép úgy teljessé válni kell, mintha írásban hagyta volna.

Bándyné okos asszony volt, megérezte, hogy rossz hurt pengetett és hirtelen más oldalról kezdte a támadást.

— Hogy fogunk mi itt élni? Ez a romlott gyermek és István puha, érzékeny természete!

— Éppen erről akarok veled beszélni, Alice, te nem vagy puha, sem érzékeny. Te gondoskodjál róla, hogy a gyermekből a rossz hajlam kiirtassék és majd később mint egyszerű polgár-asszony meg tudjon felelni kötelességeinek. Hogy nem a mi igényeinkhez mértén kell nevelni, azt talán fölösleges említenem, ő csak egy véletlen szerencsétlenség folytán került velünk rokonságba, de szerencsére nem a Bándy nevet viseli s bár gondoskodni kell róla, de egy pillanatig sem szabad azt hinnie, hogy ő a családhoz tartozik s hogy velünk szemben jogai vannak. Jó szigorú nevelés, polgárasszony számára való műveltség, esetleg

valami kenyérkereseti pályára való kiképzés, ezt tartom én leg-helyesebb dolognak Fejér Magda számára.

— Beszéltél már a dologról Istvánnal? — kérdezte Bándyné nyugtalanul.

— Nem, de biztos vagyok benne, hogy ő is az én véleménye-men lesz.

— Ezzel a romlott gyermekkel tervszerű szigorúsággal kell eljárni. Szülőitől rossz hajlamokat örökölt.

— Ez nem egészen biztos, — vetette ellen kedvetlenül Endre báró, — sőt a szülőiről nem tudhatjuk, hogy birtak-e egyáltalában rossz hajlamokkal.

— Te, te mondd ezt Endre? — kiáltott felindultan a báróné.

— Édes istenem Alice, értsük meg egymást, — mondta türelmetlenül Bándy Endre. — Fejér Lászlóról semmi rosszat nem hallottunk, ami pedig Olgát illeti, csak nem nevezed halálos véteknek, ha valaki követi szíve vonzalmát?

— És anyád, drága jó anyád, kit annyit keserített?

— Ezért haragszom is reá, — mondta komoran Bándy Endre — és gyermekére sem tudok jó szemmel nézni. De még haragunkban sem szabad igazságtalanoknak lennünk. Ha ez a gyermek valóban romlott, nincs jogunk állítani, hogy romlottságát szülőitől örökölte. Ez az én véleményem Alice. S mi a gyermek nevelését és jövőjét illeti, még ma beszélek Istvánnal, mert holnap az erdélyi birtokra kell utaznom.

VI. FEJEZET.

A fiatal Bándy másnap csakugyan elutazott. Magda pedig ott maradt a bárói házban. Azalatt a három év alatt, míg István báró élt, türhető volt a sorsa. Az első évet a bárói házban töltötte, de folytonos harc és háborúság folyt miatta a házastársak közt, végre is István báró, a békekéség kedvéért egy közeli városba nevelőintézetbe adta. Valami egyszerűbb polgári intézetet kerestek. A báróné hangsúlyozta, hogy a gyermeknek nem műveltségre, hanem kenyérkereseti pályára van szüksége, hogy minél előbb saját lábán tudjon állni s ebben a nézetében István báró is osztozott.

Jó ember volt, de igen gyöngye és határozatlan természetű.

Gyöngéd rokonszenvvel nézte a kis árvaleányt, de neje miatt nem igen mert rokonszenvének kifejezést adni.

Mindamellett, ha bement a városba, mindig felkereste az intézetben a gyermeket és nagy meglepéssel hallgatta a tanítónők dicséretét.

— Ez a gyermek valósággal zenei talentum, — mondta az igazgatónő Bándy Istvánnak. — Igazán érdemes volna a zenében teljesen kiműveltetni. Nem vagyok pazar természetű a jósolgatásban, de azt megmondhatom, hogy a kis leányból, kellő kiképzés mellett nagy művésznő lehetne.

Bándy odahaza ezt a hírt elmondta nejének, ki hideg megvetéssel vonta fel vállát.

— Az igazgatónő hazudozik, hogy pénzt csaljon ki tőlünk.

— De Alice, hogy mondhatsz ilyen vádat egy tiszteletreméltó, kiváló hölgyről, akit te nem is ismersz?

— Ismerem az efajta népséget, — mondta a báróné hidegen. Ő senkit sem vett emberszámba, ha mágnási koronával vagy legalább is előkelő nemesi címmel nem birt.

A báró szelid természetű ember léte nem vitatkozott tovább, de megbizta az igazgatónőt, hogy a kis gyermeket valami jó mesternél külön órán is taníttassa zongorázni.

És Magda, ha nem is boldognak, de tökéletesen megelégedettnek érezte magát a három esztendő alatt, mit az intézetben töltött. Tanítónői szerették a tehetséges kis leányt, egy kicsit bizony akaratos maradt, de hát finomlelkű és jószívű gyermek lévén, ezt a hibáját is elnézték.

Ugy látszott, hogy atyja nagy tehetségét örökölte, mert a zenében bámulatos előrehaladást tett. Az igazgatónő okos asszony volt és nem szerette a csodagyermekeket. Nem is engedte meg Magdának, hogy idegenek előtt játszó. Sőt nem egyszer elmondta neki, hogy az Isten szép tehetséggel áldotta meg, de tehetségének csak úgy veheti hasznát, ha szorgalmas és kitartó lesz.

Oh ebben a dologban nem is volt a kis Magdára panasz. Megfeszített erővel, lázas szorgalommal tanult. Szerette a zenét és egész lelkét betöltötte a nagy zeneírók fenséges gondolata, de rajongásának még volt egy más oka is, melyet soha sem mondott el senkinek, még az igazgatónőnek sem.

Ilyenkor, ha leült a zongora mellé, édes varázslat fogta el lelkét. Az édes szülői házban látta magát. Látta a barátságos kék szalont, a fekete zongorát, előtte ül édes apja. Oh, micsoda fenséges, hatalmas hangok azok, melyeket az erős férfikéz csal ki

a zongorából. Magda behunyta szemét, mert így jobban hall a szívével, a lelkével. Aztán hirtelen megint fölneéz. A mama csöndben föglalatoskodik a teáasztal körül, hogy apát ne zavarja. A játék egyszer csak hirtelen egy égreörő akorddal ér véget.

Apa feláll a zongorától és gyöngéden megsimogatja a leány haját, aztán a mamához lép és gyöngéden átöleli. A lámpa szelid, sárgás fénye bevilágítja a kedves kis családot, kiknél boldogabb három ember bizonyára nincs az egész fővárosban.

Ezeket a gyönyörű képeket látta Magda maga előtt, ha zongorán játszott. Néha annyira fölindult az emlékektől, hogy könnyek folytak végig arcán. Az igazgatónő ilyenkor szeliden megsimogatta fejét.

— Most már abba kell hagynod a játékot kis leányom, nagyon ki vagy merülve.

Magda összekulcsolta kezét.

— Oh kedves néni, hiszen még csak most kezdek igazán belejönni. Drága jó néni, még csak egy kicsit hagyjon játszani.

Az igazgatónő szeliden megcsóválta fejét és arra gondolt, hogy ez a kis leány hires, ünnepest művésznő lesz valaha.

A szép reményeknek egyszerre és váratlanul vetett véget az István báró halála. Mikor a kis leány meghallotta a gyászos hirt, eltakarta arcát és keservesen zokogott. Az igazgatónő vigasztalni kezdte, de a kis Magda fölemelte könnyes arcát.

— Most már az én életemnek is vége...

Az igazgatónő szeliden korholni kezdte a kis leányt:

— Gyermekek, Isten jószágában még a legszörnyűbb csapások közt sem szabad kételkednünk. Mindenesetre nagy szerencsétlenség nemes és jólelkű gyámod halála, de az Ur már erősebb próbákon is keresztül vitte lelket és most sem fog elhagyni. A báróné valószínűleg itt fog hagyni az intézetben és te tovább folytatod tanulmányaidat.

Az igazgatónő reménye azonban nem telje sedett. Egy héttel a báró temetése után levél jött Alice bárónőtől, melyben a gyermeket haza rendeli.

Magda kétségbeesetten borult az igazgatónő kezére és szinte magánkívül mondta:

— Nem akarok oda menni. El kell pusztulnom közöttük...

A jó néni egészen meg volt dőbbenve e nagy kétségbeesés láttára, de azért nyugalmat erőszakolt magára.

— Csillapodjál Magda, mert csak így beszélhetünk komolyan és megfontolva a dolagról. Mindenekelőtt akaratról te nem beszélhetsz. Gyermekek vagy, hozzá még árva gyermek. Te tudod,

hogy szeretlek Magda és szívesen megteszek érted mindent, amit csak lehet. Fájdalom, rokonaiddal nem ellenkezhetem. Te az ő gyámságuk alatt állsz. De magam kísérlek haza Bándra és beszélek a bárónővel, remélem és reméld te is Magda, hogy nem sikertelenül...

Magda hálásan csókolta meg a jó asszony kezét és reménykedve indult utra az igazgatónő kíséretében. Minél közelebb érték azonban Bándhoz, annál inkább remegni kezdett. Reménysége, bátorsága, életkedve mindjobban tűnni kezdett. Megjelent előtte a báróné hideg, gögös arca és Karolin kisasszony gonosz tekintete. Elhomályosult a szeme és rossz indulatok támadtak a szívében. Nem, — nem fogok köztük élni, inkább... maga sem tudta, hogy mi történik ez után az inkább után, de el volt szánva mindenre. S mentül gyorsabban vágatott a vonat, annál inkább növekedett szívének gyűlölsége és erre gondolt:

— Ime rosszra kell válnom, hacsak közibük lépek... Nem, nem bírok ott élni azok mellett a szívtelen, kegyetlen, gonosz-lelkű emberek között, kik mindjárt a gyász első órájában szülőimet sértegették.

A vonatnál megint Karolin kisasszony várta. Arca még gonoszabb és keményebb kifejezésű volt, mint az első találkozásánál. Nagyon kellemetlenül lepte meg, hogy Magdát az igazgatóné is elkísérte, de aztán hüvös udvariassággal kezét nyújtott az igazgatónőnek és megkérte, hogy foglaljon helyet a kocsiban.

A parkban munkások dolgoztak s így a kocsi kikerült a faluba. Magda elszorult szívvel nézett körül. Olyanforma érzése volt, mint lehet a rabnak, kit börtöne felé visznek.

Egyszerre csak egy szép fehér ház előtt, a virágos, kis kert ajtajához támaszkodva, őszhaju, jóságos arcú asszonyt pillantott meg. Csak egy pillanatig látta, aztán a kocsi sebesebben tovább robogott, de a gyermek sokáig visszanézett a nyájas, nemesarcú öreg asszonyra, ki szeliden, szeretetteljes mosollyal nézett utána.

Az igazgatónőnek is feltűnt a jóságos arcú szép, öreg-asszony:

— Ki volt ez a hölgy? — kérdezte a mellette ülő Karolin kisasszonytól.

— A református papné, — felelt Karolin, megvetőleg vonva fel vállát.

Aztán még hozzátette:

— Kellemetlen, tolakodó népség. Mindig a szegényeikkel alkalmatlankodnak. A boldogult István báró nem igen tudta a

nyakáról lerázni őket és örökké a parasztok érdekében koldultak nálunk. A báróné azonban másként gondolkozik s ezentul tudom, nem lesz szabad bejárása a tiszteletes asszonynak hozzánk.

(Mert Karolin kisasszony mindig többes számot használt, mikor a bárói családról volt szó.)

Az igazgatónő keserveset sóhajtott, kezdte belátni, hogy nehéz fába vágta a fejszáját, de ha már elkezdte, nem hagyta abba. Aztán meg volt egy terve, mely — gondolta — okvetetlenül hatni fog a fukarságáról ismeretes bárónéra.

Karolin kisasszony egy nagy előteremben hagyta az igazgatónőt és Magdát, maga pedig bement jelentést tenni a bárónénak.

E pillanatban egy nagy, természetes asszony ment keresztül a szobán, karján egy kis fehér ruhába öltözött gyermeket vive. A gyermek oly szánandóan pici, vézna, fejletlen volt a hatalmas dada karján. Magda szeme szánakozva pihent meg a kis angyalfőn, a szívében felgyülemlett szánalomnak és szeretetnek engedve, a pici felé tartott, hogy megcsókolja, de a mély gyászba öltözött dajka egy megvető pillantást vetett rá és gögösen hátrált egy lépést.

— A méltóságos asszony nem engedi meg, hogy Lilike baroneszt idegenek megcsókolják.

Lilike baronesz! Ez a kis sárga, sovány, szomorú tekintetű apróság! Magda vérpiros arccal lépett hátra, már valami keserű, bosszus szó lebegett ajkán, de hallgatott, mert látta, hogy a kis gyermek esengve, szeretettel nyújtogatja feléje kezét.

— Lilike, ne legyen rossz, — mondta a természetes asszonyság és méltóságosan kilibegett a szobából, míg az igazgatónő fejét csóválva nézett utána.

Karolin kisasszony e pillanatban belépett és tudtára adta az igazgatónőnek, hogy a báróné önméltósága a szalonban várja.

Magda elszorult szívvél, halálsápadt arccal nézett a jó néni után, úgy érezte, hogy e pillanatban dől el életének sorsa és szívének dobogása is megállt a nagy izgalomtól.

Az igazgatónő belépett a szalonba. A báróné hideg főbólintással fogadta köszönését, aztán hellyel kínálta meg magával szemben.

— Méltóságos asszonyom, bizonyára csodálkozik, hogy Magdát magam kísértem el, de egyrészt ki akartam fejezni mélységes részvéteimet a csapáson, mely méltóságodat a boldogult báró halálával sujtotta...

Az igazgatónő önkéntelenül is megállt beszédében. Azon gondolkozott, hogy helyén való-e a részvétet emlegetni itt ezen a helyen? A szép, márványarcu hölgyön nyoma sem látszott semmiféle megindulásnak. Ezen a fehér, hideg arcon nyomát sem lehetett felfedezni annak a fájdalomnak, melyet a szegény, gyarló ember lérez, mikor az Ur kegyetlen, nagy csapásokkal teszi próbára lelkének hitét. Tartása büszke, királynői volt, tekintete parancsoló és nem mondja azt, amit mindnyájan elmondunk a megpróbáltatás nehéz órájában. Uram, Uram, mily sulyos a te kezed, az én lelkem porba vonaglik csapása alatt!

Az igazgatónő megdöbbent. Ennek a büszke hölgynek nincs szüksége részvétre és Magdára fordította a beszédet.

— Másrészt meg arra akarom kérni méltóságodat, kegyeskedjék a kis Fejér Magdát intézetünkben tovább is benthagyni, míg tanulmányait elvégzi.

A báróné hidegen válaszolt:

— Köszönöm részvétét. Ami kérését illeti, sajnálom, hogy nem teljesíthetem. Nekem ebben a dologban egészen más nézetem van, mint volt a boldogult férjemnek. S miután a gyermekről való gondoskodás reám maradt, természetesnek fogja találni, hogy a saját elveim szerint fogok eljárni.

Nyomasztó, hűvös csönd keletkezett erre a határozott, visszautasító válaszra.

A báróné folytatta:

— Ön mindenesetre kíváncsi lesz megismerni elveimet? A gyermeket a lehető legszigorubban, csakis kenyérkereseti pályára akarom taníttatni. Ugy határoztam, hogy óvónői vizsgát fog tenni és elhelyezzük távoli vidékre, valami kis faluba, ott aztán élhet békén, csöndben magának.

— Elfeledve mindenkitől, — vágott közbe felindultan az igazgatónő, — míg a teljes magány és elhagyatottság megöli testét, lelkét, elhervasztja ifjúságát, meggyilkolja kedélyét. Nem, méltóságod nem szánhatott ilyen sorsot egy fiatal gyermek-leánynak, ki végre is vér az önök véréből és tagja a hatalmas, előkelő Bándy családnak!

A báróné hideg, megrovó pillantást vetett a felindult hölgyre:

— Ön elfeledi, hogy ez a kis leány nem az én véreimből való vér. Engem Csekmey Alice grófnőnek hívtak, míg férjhez nem mentem. Ami pedig a Bándy családot illeti, bár a megboldogult báró megbocsáthatatlanul elnéző és béketűrő természetű volt, még ő sem állította, hogy a komédiás apának a kötelességéről megfeledkezett mostohanővérének gyermeke a Bándy család

tagja lenne. A gyermeket Fejér Magdának hívják s neki tudnia kell, hogy semmi joga, követelése nem lehet a Bándy család iránt, melynek anyja, fájdalom, tagja volt, de melyre későbbi magaviseletével teljesen méltatlanná vált.

— Méltóságos asszonyom, — szólott az igazgatónő fölállva helyéről, — bocsásson meg, ha családi ügyekbe avatkozom. Nem lett volna erre bátorságom, de méltóságod hozta elő a dolgot. A kis leányt Fejér Magdának hívják az szent igaz, de az is éppen olyan szent igazság, hogy anyja Bándy bárónő volt, hogy Magda Bándy Domokos báró édes és letagadhatatlan unokája. Ezen a tényen még az sem változtatna, ha Bándy Olga bárónő csakugyan méltatlan dolgot művelt és ha Fejér László utszéli pojáca módjára kereste volna kenyerét. De méltóságod tudja, hogy a dolog másképpen volt. Fejér László Isten kegyelméből való művész volt és ha a halál oly fiatalon el nem szőlítja, ma az egész világon ismernék a nevét. Ezt a nagy tehetséget örökölte leánya Magda is és én nyíltan megmondom, hogy a művészet ellen elkövetett halálos bűn, ha a kis leány zenetanulását most egyszerre félbeszakítják.

Most már a báróné is fölemelkedett helyéről és gőgös hangon felelt:

— Az én lelkiismeretemre szálljon ez a halálos bűn. Magdának többé nem lesz szabad zongorához ülni.

Az igazgatónő a kis leány érdekében kérlelni akarta a bárónét:

— De méltóságos asszonyom...

— A mit mondtam, megmondtam. Én nem szoktam határozataimon változtatni. Ami pedig öntől illeti asszonyom, kénytelen vagyok rosszaságomat kifejezni nevelési rendszere miatt. Mi nem azért bíztuk Magdát az ön kezére, hogy benne hóbortos művészi ambíciókat tápláljon.

Most már az igazgatónő is elvesztette türelmét, jóságos arca pirosra gyúlt a haragtól.

— A báró ur beadta intézetünkbe a gyermeket, de nem adott semmiféle utasítást. Mellesleg megjegyezve, így nem is fogadtam volna el. Mi egyforma lelkiismeretességgel tanítunk minden reánk bízott gyermeket. Ha egyik-másikban különösebb tehetséget látunk, azt igyekezünk fejleszteni, de emiatt még soha sem volt panasz. Méltóságod az első, ki szót emel amiatt, mert egy Istentől megáldott tehetséget nem hagytunk elveszni. Egyébként Magdában semmiféle hóbortos ambíciókat nem fejlesztettem, sőt számtalanszor megmondtam neki, hogy csakis

kitartó és megfeszített szorgalom árán viheti majd valamire. S hiszem, hogy jó tanácsaim Magda szívében nem hullottak terméketlen talajra.

— Mily kár, hogy az ön jó tanácsait házamban nem követheti, — mondta a báróné gunyos megvetéssel. — De én nekem másforma terveim vannak a leányt illetőleg. Ön már hangverseny-termekben látta, koszoruktól, ünnepléstől körülvéve, én pedig egy falusi óvodában akarom tudni, távol, nagyon távol tőlünk, hogy ne emlékeztessen bennünket folyton arra, hogy anyja milyen letörölhetetlen szégyent hozott a Bándy névre. Ott a kis oláh vagy tót faluban nem bánom elmondhatja, hogy az ő nagyapja báró Bándy Domokos volt, de nem tűröm, semmiképpen sem, hogy a mi társaságunkban pozíciót vivjon ki magának, hiszen már sikerült kissé elfelejtetni a világgal anyjának szégyenletes történetét.

Meghajította fejét, jeléül annak, hogy az igazgatónő el van bocsátva, de a jólelkű asszony szívében fölébredt a szánalom és szeretet az elhagyott szegény gyermek iránt. S feledve minden sértést, előállt tervével, melytől biztos hatást remélt.

— Méltóságos asszonyom, ön nem akarja taníttatni a gyermeket. Adja át nekem s én gondoskodni fogok kiképzéséről.

A báróné megállt, egy kicsit gondolkozóba ejtette a dolog, hogy így egyszer s mindenkorra megszabadulhat Magdától. De büszkesége föllázadt. Ő, Bándy Istvánné fogadjon el szivességet egy szegény tanítónőtől, kit még az imént is sértegetett. Aztán meg sógora, Bándy Endre sem egyezne bele. Gőgösen emelte fel szép, szőke fejét.

— Igazgatónő asszony, ön tulságos jóakarátában, mellyel a gyermek iránt viseltetik, elfeledi, hogy olyan dolgokba avatkozik, melyekhez semmi köze. Én megbocsátok önnek, de a további érdeklődés alól fölmentem. Fejér Magda itt marad házunkban és társalkodónőm, Karolin kisasszony fogja tanítani arra, amire okvetlenül szüksége van.

Ezzel távozni akart, de az igazgatónő megállította. Megindulástól remegő hangon szólott oda a gőgös, szívtelen asszonynak:

— Báróné, mi utoljára találkoztunk ez életben. Bárhogyan szeretem is a kis Magdát, ezek után a szavak után az ön kastélyát többé átlépni nem fogom. Nem kérem önt jóságra, könyörületességre, ön gyűlöli azt a szegény gyermeket és önnek hatalma van felette, de ne feledje bárónő, hogy az Istennek meg hatalma van mindnyájunk felett. Ön is anya, ne adja az

Isten, hogy egy szörnyű órában megtudja, milyen igazságtalan és szívtelen volt a kis Magdával szemben. És most Isten önnel!

Megfordult és otthagya Bándynét. A fiatal asszony kővé meredten bámult utána. Neki, Bándy Istvánné bárónénak merre ezt mondani egy tanítónő! Haragtól remegő kézzel csöngetett.

— Karolin kisasszony, — mondta a belépő társalkodónőnek, — fogasson be és vitesse ki azonnal az igazgatónőt az állomásra.

— Már elment gyalog, — mondta Karolin, míg a báróné dühösen toppantott lábával, még ezzel sem alázhatta meg a tanítónőt!

Igen, a jó asszony már elment. Csak egy pillanatra nézett be az előteremben remegő Magdához. A kis leány szívrepesve ugrott felé, de az igazgatónő dult arca nyitott könyv volt és Magda sápadtan, megtörve állt helyén.

— Gyermelem, — mondta az igazgatónő, — el kell válnunk. Viseld türelmesen sorsodat, a jó Isten az árvák és szerencsétlenek Istene, nem fog elhagyni.

— Meghalok, — nyögte a szerencsétlen gyermek, — meghalok, ha itt kell maradnom.

— Hallgass, — szólt rá az igazgatónő, — hallgass és ne vétkezz. Ahol legnagyobb a csapás, ott áll legközelebb a segítség. Tudod, hogy nincs nagyobb bűn mint a kishitőség? Szedd össze magad és figyelj reám.

Közelebb hajolt a majdnem ájult gyermekhez és úgy suttozott fülébe:

— Holnap itt lesz a fiatal Bándy báró. Ugy mondják szigorú, de igazságos ember. Eredj be hozzá, mikor egyedül lesz. Könnyörög, neki, talán meglágyíthatod szívét. Nekem most már menem kell... Isten veled, gyermelem, ne feledd, hogy szeretlek, a távolban is gondolok reád. Gondold meg, hogy ha most rosszra fordul is a dolog, minden csak Isten akaratjából történik, az ő szándékából pedig véglegesen nem lehet rossz soha. S ha keserű napok következnének reád, viselt elszánt és erős lélekkel a megpróbáltatást.

VII. FEJEZET.

Magda egyedül maradt. Nagyon el volt keseredve, de azért mégis remélt, reménykedve várta a fiatal bárót.

Nagyon heves, kissé indulatos gyermek volt. Ezt a hibáját még az intézetben sem tudta teljesen levetközni. Az igazgatónő több ízben korholta ezért a gyors felindulásért, Magda mindig javulást ígért, de a következő alkalommal megint csak elfutotta a vér az agyát és nem bírta legyőzni indulatát.

Értelmes gyermek volt és ismerte hibáját. Elhatározta, hogy bármi történjék is, uralkodni fog magán. Jól sejtette, hogy ha lehet segíteni helyzetén, ezt a segítséget csakis nyugodt türelem árán vivhatja ki magának.

Csak az ajkát harapta össze, mikor Karolin megszólította.

— Jöjjön, elvezetem szobájába! Egy óra múlva meg fogja kapni az általam készített munka és tanítási tervezetet. Itt nem művészkedjük el az időt, hanem komolyan dolgozunk.

A gyermek szó nélkül engedelmeskedett s követte teremről-teremre Karolint. Végre kiértek a külső folyosóra, itt kinyitott Karolin egy kis szobát, ugyanazt, melyet olvasóink már ismernek, mely később Magda állandó lakása lett.

— Tud himezni? — kérdezte Karolin kisasszony.

— Tudok, — felelt a gyermek lehajtva fejét.

Karolin pár pillanat múlva egy terítővel jött vissza. Virágos minta volt reá nyomva. A selymekkel együtt letette a gyermek elébe és szigorúan így szólt:

— Nem akarom, hogy haszontalanul töltsé az időt, a báróné nem tűri az ingyenélőket házában.

A gyermek pirulva hajtotta le fejét, nem a munka, hanem a mód, mellyel átnyújtották, mélyen megsértette. Hiszen ott az intézetben sem töltötték tétlenül a napot. De mennyivel más volt az ottani kézimunka óra! A vidám leánypajtások, kik mindig valami új tréfát, eszelve jöttek az órára, a kedves jó kisasszony ki szeliden korholta őket, ha a tréfa már nagyon csintalan kezdett lenni.

Itt most egyedül ül a kis Magda és mélyen munkájára hajlik. Dolgozni akar, de hiába, szemét újra meg újra elhomályosítja a köny. Nehéz és sulyos csapás érte az ő fiatal gyemeklelkét.

De aztán összeszedi magát. Mert erős, kissé akaratos lélek lakott ám ebben a gyermekleányban. Eszébe jut az igazgatónő szava. Nem, nem szabad kétségbeesnie, hiszen holnap megjön a fiatal báró és ő beszélni fog vele, könyörögni fog hozzá.

Ezzel a bizalommal feküdt le. Mivel éjjel sokáig hanykolódott ágyában, bizony mélyen elaludt. Csak arra ébredt föl, hogy Karolin kisasszony megrázza vállát.

— Derék rend lehetett abban az intézetben, ahol ilyen lusta gyermekeket nevelnek. Talán bizony azt hiszi, hogy az egész házi- rendet meg fogjuk változtatni a kedvéért? Siessen, a reggeli már az asztalon van.

Magda kábult fővel kapkodta magára ruháját, nem is sejtve, hogy az ebédlőben most ő róla beszél Alice báróné sógorának.

— Hogy rendetlen és tunya, azt ebből a késésből is láthatod. De ez még mind semmi. Az intézetben teletömték a fejét mindenféle művészi hóbortokkal. Természetesen képzelődik és szörnyen nagyra tartja magát. Vedd hozzá a szülőitől örökölt szerencsétlen vért... Szép jövőre lehet kilátásunk.

Bándy Endre komoran járkált fel s alá. A fiatal bárón kevés változás történt három esztendő óta. Az arca kemény és rideg volt most is, szürke szemének tekintete pedig éles és átható. Most ő volt a család feje, az egész Bándy birtok az övé volt. Mivel Alice bárónénak nem volt fia, ez a birtok és kastély is az ő tulajdona. Bándy István csak ingóságot hagyhatott özvegyére és árvájára. De Endre nagyon szerette testvérét, igen sokra becsülte sógornőjét és meghagyta őt a kastélyban és birtokban, hogy élvezze annak jövedelmét.

A fiatal báró hirtelen megállt sógornőjével szemben.

— Amit mondasz Alice, az igen elszomorít. Mi nem azért adtuk be az intézetbe a gyermeket, hogy bolond képzelgéssel tömjék tele a fejét, hanem hogy illő nevelést adjanak neki. No de amit elrontottak, még helyre lehet hozni. Bizom tapintatodban, szigorúságodban és erélyedben. A gyermeknek bátyám halála után én lennék a gyámja, de én te reád bízom. Tudom, hogy szigorú, de jólelkű asszony vagy és el tudod találni a helyes utat a gyermek nevelésében.

— Légy nyugodt, — felelt Alice, — rajta leszek, hogy semmiféle magasabb vágyak ne támadhassanak lelkében.

— Ezt nem is szabad megengedni, — vágott szavába Endre báró. — Gondoskodni fogok a leány sorsáról, de nem akarom, hogy bolond ideákkal tömjék meg a fejét. Ez reá nézve is végtelen szerencsétlenség lenne.

Ebben a pillanatban lépett be Magda. Még kissé kábult volt a feje, amint meglátta a fiatal Bándyt, elfelejtkezett az igazgatónő intéséről, hogy csak akkor beszéljen a báróval, mikor

egyedül marad vele. Odasietett hozzá és lázas, forró szavakkal kezdett könyörögni.

— Eresszen vissza engem az intézetbe a jó nénik közé! Ott tanulhatok és nem kell megválnom kedves zongorámtól! Szorgalmas leszek, engedelmes és szófogadó, csak innen menekülhessek ebből a rettenetes házból!...

Rideg, gunyos kacagás szakította félbe könyörgését. Alice báróné nevetett, majd sógorához fordult:

— E pár perc alatt is megismerhetted gyámleánykádat. Már bemutatta magát. Ez ő!... Visszavágyik kedves zongorájához és menekülni akar ebből a rettenetes házból, a mi házunkból.

A fiatal bárónak piros lett az arca egész a homlokáig, aztán sógornőjéhez fordult:

— Légy szives most reám hagyni a dolgot Alice. Neked pedig, — folytatta Magdához fordulva — csak annyit mondok, hogy eredj szobádba és igyekezzél átgondolni, milyen rut és hálátlan volt magaviseleted. Azt is tanácslom, hogy az intézetben belédplántált hóbortokat minél előbb verd ki fejedből, nehogy nekünk kelljen azt erőszakkal kiirtani.

Magda elfelejtkezett fogadalmáról, hogy nyugodt, szelid és alázatos lesz, megint elragadta az indulat, mikor látta, hogy utolsó reménységétől is megfosztják.

— Én nem akarok itt maradni, — kiáltott indulatosan.

A másik pillanatban Endre báró erősen megragadta karját, olyat szorított rajta, hogy a gyermek felsikoltott fájdalmában. A fiatal ember erősen megrázta karjánál fogva és úgy mondta ellentmondást nem tűrő hangon:

— Takarodjál szobádba és ebben a házban ki nem merd többet az akarom szót mondani, különben összetörlek.

Mikor a gyermek kirohant a szobából, Alicehoz fordult és haragtól felindult hangon mondta:

— Ismétlem, a legnagyobb szigorúság! Józan, egyszerű, polgári nevelést adass neki. A zongorához pedig közel se engedd, ezzel bolondították el a fejét.

Alice báróné helyeslőleg bólintott, a gyermek pedig mint a szélvész, rohant ki a folyosón, de nem a szobája felé. A falunak tartott, amerre az igazgatónőt látta menni. Kinzott lelkében, elgyötört szívében egy gondolat fogamzott meg. Sejtette, hogy ez a gondolat, ez a terv bűn, halálos bűn, de nem törődött vele, mert csak a szabadulást látta benne és egyébbel nem törődött.

VIII. FEJEZET.

Magda a falun keresztül futott a vonat felé. Mit akart ott? Hiszen egyetlen krajcár sem volt zsebében, de az utra, hova ő indult, nem is kell pénz.

Elhatározta, hogy meghal, elpusztítja magát... Annyira el volt keseredve, hogy föl sem lázadt a lelkiismerete, mikor ezt a halálos bűnt akarta elkövetni. Csak ment előre. A köny elborította arcát, a szél belekapott hajába s rendetlenül hullott le homlokára a dus, fényes sötét haj. Törődött is ő vele, hiszen végzete elé futott.

A paplak előtt mégis meg kellett állnia. Ruhája beleakadt egy kiálló lécebe, mikor megragadta, hogy kirántsa, végigszakadt. Ugyanebben pillanatban kinyílt a kertajtó és egy jóságos arcu, őszhaju uriasszony lépett a gyermek elé.

— Mi az, kis lányom, szerencsétlenség történt?

A gyermek a szeretetteljes szóra kábultan omlott a tiszteletes asszony kezére.

— Meg kell halnom, meg fogok halni...

A papné kisimitotta a gyermek homlokából a zilált haját, aztán megtörölte könyektől nedves arcát és gyöngéden bevezette a lelkész-házba.

Magda követte, mint az alvajáró. Mikor a tiszteletes asszony leültette, mereven bámult maga elé, csak arra rezzent föl, mikor a jó asszony megszólította:

— Bolondságokat még beszélni sem szabad gyermekem, annál bevésbé cselekedni. Ugy-e, te vagy a kis Fejér Magduska?

A gyermek igenlőleg bólintott.

— Ismertem édes anyádat, — mondta a finomlelkű öreg nő és sohasem ismertem nála nemesebb szívű asszonyt. Ami pedig — drága, jó apádat illeti, őt ugyan nem láttam személyesen, de mindenki hódolattal hajlott meg a nagy művész neve előtt.

A szava valóságos balzsamként hatott a gyermek szívére. De a másik pillanatban Magda komoran felemelte fejét és a bárói kastély felé mutatott:

— Ott szidják és káromolják a szülőimet.

— De csakis ott, — tette hozzá a tiszteletes asszony komolyan. — Légy okos, gyermekem. Mindnyájunk élete telve van megpróbáltatással, de semmiféle szenvedés sem tart örökké. A te egeden is ki fog sütni a nap talán még hamarabb, mint gondolod.

— Soha, soha, — kiáltott a gyermek könyekbe fuló hangon, — a néni nem ismeri azoknak az embereknek a gonoszságát.

Aztán fuldokló hangon elmondott mindent s végezetül még hozzátette:

— Még a tanulástól is eltiltanak, a zongorát becsukták előttem, minek is éljek tovább? ...

Gyermekem, — szólt az öreg asszony szigorubb hangon, — ne vétkezz! Igaz, hogy keserves és nehéz sorsod lesz, de ők mégis csak gondoskodni fognak rólad és nem szabad őket gyűlölnöd. Ami pedig a tanulást illeti, azon könnyen segíthetünk. Mihelyt tudsz magadnak egy kis szabad időt keríteni, gyere át hozzám, én is értek valamit a muzsikához, — tette hozzá mosolyogva.

— És tanitana engem? — kérdezte a gyermek egész testében reszketve, — igazán tanitana kedves ...

— Lujza néni vagyok, — vágott közbe a tiszteletes asszony. Szívesen tanítalak Magda, de csak egy föltétel alatt. Ha ezt a mai bűnös gondolatot végképen kivered fejedből és még álmodban sem engeded meg, hogy többé kísértsen.

— Esküszöm édes Lujza néni.

— Most pedig eredj haza és viseld magad okosan. Hazudnod nem szabad, ha kérdezik, hol voltál, mondd meg, de ha nem szólnak, te is hallgathatsz. A báróné nem szereti a lelkészlakot.

És Magda az ő gyermekeszével belátta, hogy Alice báróné semmiképpen sem szeretheti ezt a jóságos, szelid, de mindamellett önérzetes uri nőt.

Lujza néni kikísérte Magdát. A kertajtó előtt még egyszer megcsókolta, lelkére kötötte a jó magaviseletet, szerénységet és engedelmességet, aztán visszatért házába.

Mikor elmondta férjének a dolgot, a lelkész felsóhajtott:

— Én uram Istenem, nagy a te irgalmad. Bocsáss meg azoknak, kik ezt az ártatlan gyermeket úgy el tudták keseríteni, hogy abban az öngyilkosság szörnyű és bűnös gondolata megszületett.

IX. FEJEZET.

Odahaza senki sem faggatta Magdát, talán fel sem tűnt távolléte. Mikor hazaért, csendesén belopódzott szobájába, később kocsigördülést hallott, kinézett az ablakon, Endre báró hajtattott ki a parkon keresztül a vasuti állomáshoz.

Magda elsötétült arccal nézte. Ott ment az az ember, kit

legjobban gyűlölt a világon. Mert hiába beszélt a jó tiszteletes asszony. Magda szívének egész erejével gyűlölte ezt az embert, ki oly kegyetlenül bánt vele.

Talán még Alice bárónéra sem haragudott annyira. Végre is mégis csak Bándy Endre határozott életének sorsa felett, csak egy szavába került volna és a báróné hatalma megtörik, de nem tette, sőt még jobban rabigába akarta verni lelkét.

Egyetlen vigasztalása a jó Lujza néni volt. Ennek biztató szava adott neki erőt ama mérhetelen lealáztatások és keserűségek közt, melyek reá vártak. A Bándy kastélyban az utolsó cselédnek is jobb dolga volt, mint Bándy Domokos édes és vészerinti unokájának. Azt, hogy kemény munkával terhelték, Magda fel sem vette. Erős és egészséges volt, nem volt terhére a fárasztó munka. De dugdosták, rejtegették, mint a család szégyenfoltját.

Ha idegen jött a kastélyba, nem volt szabad mutatkoznia. Egy napon szerencsétlenségére mégis összeakadt a báróné egyik előkelő vendégével, ki megkérdezte:

— Ki ez a gyermek? Valami rokon?

— Nem, — felelt Bándyné vontatottan — csak egy kis árvaleány, most itt van a kastélyban.

Egy kis árvaleány! Bándyné gögösen megtagadott vele minden rokonságot. Magda vérpiros arccal futott ki a teremből. E naptól fogva még visszahuzódóbb és zárkózottabb természetű lett.

Oh milyen szivrepesve várta a pillanatot, melyben átszaladhat Lujza nénihez. Csodálatos, de az élesszemű Karolin előtt is titokban maradtak ezek a látogatások. Ha felfedezi, bizonyára menten vége van a Magda boldogságának. Mert nemcsak, hogy gonosz szenvedéllyel kinozta a gyermeket, de a tiszteletes asszonyt is gyűlölte szíve mélyéből. A Lujza néni egyenes, bátor, szókimondó természete nem is tetszhetett ennek a csuszó-mászó természetű társalkodónőnek, ki mindent megtett, hogy a bárónét a lelkész-ház ellen ingerelje.

Alice báróné sem rokonszenvezett a falusi pappal és papnéval, de sokkal kisebb embereknek tartotta őket, semhogy sokat törődött volna velük, ha Karolin folyton nem izgatja ellenük.

Szerencsére Magda látogatásairól nem tudott senki s a gyermek szorgalmasan tanult. Lujza néni hamar felismerte benne a nagy tehetséget. Mivel maga is igen szépen zongorázott, nagy buzgalommal és szeretettel tanította a gyermeket.

Azonfelül könyveket adott neki, melyekből szívét, lelkét művelhette. Ott a Bándyházban nem volt szabad olvasnia. —

Végezze tanulmányait, — mondta a báróné, — hogy kenyerét megkereshesse, de minek neki műveltség oda a kis faluba? Mentül kevesebbet tud, annál jobb reá nézve, legalább nem lesznek igényei, hanem beletörődik sorsába.

Azt persze Alice báróné nem tudta, hogy a lélek is csak úgy megkívánja a maga táplálékát, mint a test. De ha tudja is, nem sokat törődik vele. Neki csak egy vágya volt, minél hamarább megszabadulni Magdától.

Igy telt el egyik év a másik után. A gyermekekből nagy leány lett. Bándyné kegyesen elismerte, hogy nem is csunya leány. Karolin azonban ilyenkor mindig hozzátette: de van valami kihívó az arcában. Mire Bándyné leereszkedőleg igent bólintott fejével.

A születését és azt, hogy kegyelemkenyeret eszik, most is gyakran szemére vetették. Magda a keserű viszonyok közt egyre büszkébb, érzékenyebb és visszahuzódóbb lett. Mindig azon volt, hogy megszolgálja ezt a keserű kegyelemkenyeret, melytől már oly szívesen szabadult volna. A jó Lujza néni tárt karokkal fogadja házába, de tudta, hogy mindez lehetetlen. Endre báró úgy rendelkezett, hogy ő husz éves koráig a Bándy házában maradjon, Bándy Endre pedig nem szokta határozatát egykönnyen megváltoztatni...

A komor kastélyban azonban volt mégis valaki, aki nagyon ragaszkodott Magdához. Lili volt az, a báróné egyetlen kis leánya. Vézna, gyöngye gyermek volt s így anyja elnézte megfoghatatlan szeszélyét, hogy tudni sem akart a jó Karolinról, de boldogan bujik Magda ölébe. Sokat betegeskedett, ilyenkor csakis Magda kezéből vette be az orvosságot. A szép fiatal leány azzal a szánalommal teljes szeretettel szoritotta a vézna, beteges gyermeket szívére, mintha csak valami kis megsebzett madárka volna, kit dédelgetünk, ápolunk, szeretünk, de szomorú szívvel, valami félelmes sejtéssel.

Egy szép májusi napon Magda az erdőn keresztül sietett a paplak felé. Mikor benyitott a kis kertajtón, nagy csodálkozására férfihang ütötte meg fülét, a hang azonban nem a tiszteletes uré volt.

Alig ment pár lépést, az egyik rózsafa mögül Lujza néni lépett elő, mellette egy magas barna, érdekes arcú fiatal ember, kit a tiszteletes asszony e szavakkal mutatott be a fiatal leánynak:

— Unokaöcsém, Ajtay Sándor.

Magda kissé zavartan nyújtott kezét. Fiatal leány léteire szé-

gyelte öltözetének kopott és szegényes voltát. A báróné bizony nem verte magát felesleges költségbe miatta. Hiszen idegeneknek úgy sem mutatták be, még a falusi parasztok sem igen tudták, hogy a kopott ruhás, magas, barna kisasszony a Domokos báró unokája.

Most, hogy ott állt a fiatal emberrel szemben, mélyen elpirult. Pedig nem volt szüksége a hiu kisasszonynak a pironkodásra! Ajtay Sándor bizony nem a kopott ruhát meg a feslett cipőt, hanem a barnapiros arcot, a dus, sötét haját és a karcsu, nyulánk alakot látta.

No de legyünk igazságosak Magda iránt, pirulásának nem egészen a kopott ruhája volt az oka. Nagy része volt abban a fiatal ember nevének is.

Ajтай Sándor hirneves és emlegetett író volt már abban az időben. Magda figyelmesen olvasta a fiatal író könyveit és lelkesedett nemes eszméiért. Most, hogy ott állt vele szemben, szerette volna neki megköszönni a sok élvezetet, melyet munkáival neki szerzett, de nem talált szót érzelmei kifejezésre.

A csöndet Ajtay szakította félbe.

— Nagyon örülök, hogy megismerhettem azt a fiatal hölgyet, kiről Lujza néni annyi szépet és jót írt leveleiben.

— Lujza néni nagyon is jó és elnéző, — mondta a fiatal leány zavartan.

— Az igaz, de most az egyszer igazán nem volt szükség az ő jóságos elnézésére.

Az ifju udvariassága lassankint Magdának is visszaadta a bátorságát, mert így szólt:

— Ha már így áll a dolog, én is megköszönöm önnek azt a sok boldog órát, mit könyveivel szerzett nekem. Milyen boldogok is önök művészek, hogy teremteni és alkotni tudnak.

— A boldogság igen relativ fogalom, — mondta komolyan Ajtay, — sok ember a hiu fényben, más a zajos dicsőségben, hirben, ünnepeltetésben hiszi megtalálni, de akad olyan is, kinek a csöndes, zavartalan családi élet az ideálja.

— S te azok közé tartozol Sándor? — mondotta a tiszteletes asszony jóságos mosollyal.

— Igen, azok közé, — folytatta a fiatal ember. — A művészembernek sok keserősége van, olyan keserősége, milyenről az egyszerű polgár embernek sejtelve sincs. A kételkedés, a csüggedés nehéz órája, az a beteges levertség, mely úgy, munkaközben néha ólomsúlyként nyomja a lelkét. Nem panaszkodni akarok,

kedves Magda kisasszony, de ne irigyelje tulságosan a mi boldogságunkat.

— Pedig alighanem meg fogja kóstolni, — mondta Lujza néni. — Jó, hogy eszembe jutott, Magdus, játszhatnál valamit Sándor előtt, ő zeneértő és igazán illetékes kritikus. Én már régen nem tudom bírálni játékokat, nagyon is elhagytad öreg mesteredet.

— Lujza néni, — szólta Magda vérpiros arccal, — de hiszen ha így zavarba hoz meg nem érdemelt dicséretekkel, nem is fogok tudni játszani.

— Majd meglássuk, meglássuk, — felelt a tiszteletes asszony és mosolyogva tuszkolta be vendégeit a szobába. Magda nem is kérte magát, nem szerette az affektált huzódózást, szépen, szerényen leült a zongora mellé és játszani kezdett.

Mikor bevégezte a játékát, nem mert hátranézni. Reszketett az Ajtay bírálatától... Pár pillanat telt így el nyomasztó csöndben, majd a fiatal ember a zongora mellé lépett:

— Kisasszony, — kezdte halk, mély, meghatott hangon. — Ön nagy művésznő. Sok dicsőség vár önre, de én még egyebet is szeretnék a kegyed számára. Szeretném azt kívánni, hogy legyen oly boldog, mint amennyire megérdemli, de hát a jó Istentől nem szabad lehetetlent kérnünk.

Magda lehajtott fővel hallgatta az ifju beszédét, mikor felemelte fejét, egy könnycsepp égett szemében.

— Félek... félek... — mondta zavart, halk hangon.

— Mitől fél? — mondta az ifju, de neki is szomorú volt a hangja. — Becsületes ember vagyok, bizhatik az ítéletemben. Kegyednek csak be kell mutatnia talentumát és mindenütt nagy diadalai lesznek.

— Félek, — mondta Magda összeborzadva — ha csakugyan úgy áll a dolog, még jobban félek. Nem erről az életről álmodoztam én... Mindig idegeneknek élni, idegenek között!... Ha nem lennének ilyen szerencsétlenek a körülményeim, hogy teljesen magamra vagyok utalva, talán sohasem lépnék a nagy nyilvánosság elé. Mit adhat a tömeg? Legfeljebb tapsokat, melyek elhangzanak és otthon magányunkban csak siri csönd, sötétség, magány és elhagyatottság... De hát az ember nem ura magának és megy, a merre a körülmények ragadják.

És nem vette észre, hogy bánatos beszéde alatt mint ragyog fel az Ajtay arca. És mint éled az ifju szívében egy reménység... Nem, nem kibocsátani ezt a fehér liliumot az élet sarába, porába!... Megóvni odahaza a családi kör szelid fénye mellett...

Melegedni lelkének ragyogásában, boldogítani és boldog lenni általa...

Lujza néni pedig, ki világosan olvasott Ajtay arcáról, hálás szívvel fohászkodott fel az egek urához:

— Légy áldva Istenem, ki ezt a két fiatal lelket összehoztad, a szeretet bűvös hatalmával olvaszd össze őket, mert mindenképpen méltók ők egymásra.

Mert a jó Lujza néni már biztosra vette a dolgot...

X. FEJEZET.

Ajtay Sándor nemsokára visszautazott a fővárosba, de Lujza nénihez írt leveleiben mindig tudakozódott Magdának művészi terveiről és arról, hogy mikor akar a nagy nyilvánosság elé lépni?

Lujza néni válaszolt is e levelekre, hogy Magda még egy évig, míg a husz évét be nem töltötte, a Bándy háznál marad, mert csak azután lesz majd ura magának.

A művészi tervekre vonatkozólag Magda egy félév múlva írt Ajtaynak levelet, a levél, melyben utbaigazítását kérte, így hangzott:

Kedves Ajtay ur!

Az a jóakarát, mellyel Ön az én kísérletezésemre a múlt évben hallgatta, felbátorít engem arra, hogy kéréssel terheljem Önt, kinek tudom, minden perce le van foglalva.

Az őszre már szabad leszek és elhagyhatom a Bándy házat. Boldoggá tesz ez a szabadság, bár tudom, hogy keservesen meg kell dolgoznom érte. Még pedig jellememmel, temperamentumommal egészen ellentétes módon kell érte dolgoznom, a nagy nyilvánosság előtt.

Ha tudná mint félek, mint borzongok... De az a tudat, hogy függetlenségemért harcolok, erőt ad nekem mindenre. A dicsőségért bizony félannyi áldozatra sem volnék képes.

Most már arra kérem, adjon nekem tanácsot fellépésemre vonatkozólag. Tapasztalatlan és járatlan vagyok. Az ilyesféle dologban Lujza néni és a tiszteletes ur sem tehet értem semmit, bármilyen jóakarattal is vannak eltelve irántam.

Abban a biztos reménységben, hogy jó szíve kimenti az én alkalmatlankodásomat,

üdvözetét küldi

Fejér Magda.

Pár nap mulva már válasz is jött Ajtaytól:

Kedves Magda kisasszony!

Nagy örömmel állok szolgálatjára. Nem lehet olyan sok dolgom, hogy kedves kötelességemnek ne tartanám parancsának engedelmeskedni. Pár nap mulva magam megyek le Bándra és élőszóval felelek levelére. Adig is maradtam a ki voltam

tisztelő hive és alázatos szolgája

Ajtay Sándor.

Egy szép napon azonban Lujza néni levelet kapott a fiatal írótól, hogy meghült és betegen fekszik. A legnagyobb sajnálatra pár hétig nem utazhat, de mihelyt egy kicsit jobban lesz, rögtön lemegy Bándra.

Magdát nagyon lehangolta jóakarójának betegsége. Őszinte rokonszenvet érzett a fiatal ember iránt, ki oly nagy lelkese déssel és szolgálatkészséggel iparkodott kezére járni. Arról, hogy Ajtay miféle érzelmeket táplál iránta szívében, sejtelemmel sem birt. Lujza néni nem szólt neki soha. Okos asszony létére, úgy gondolkozott, hogy az ilyesfajta dolgokat a fiatalokra kell hagyni, hadd végezzék ők el egymás között, mivel egy harmadik közbelépése csak ártalmára van az ügynek.

Magda kedvetlensége egész haragig fokozódott, mikor megtudta, hogy a várt barát helyett Bándy Endre érkezik meg.

Most talán még jobban gyűlölte a bárót mint tíz évvel ezelőtt. Akkor még gyermek volt, most már önérzetes nagy leány és minden sértő szó százszorosan sebezte érzékeny lelkét. Nagyon jól tudta, hogy a bárónak csak egy szavába került volna szenvedéseinek megszüntetése, hiszen ő a tulajdonképpeni gyám és nem Bándyné. De nem tette, sőt ellenkezőleg, leveleiben még mindig szigorúságot kötött sógornője lelkére. Meg kell törni a gyermek lázadó és makacs lelkét!

Magda elsötétült arccal nézte a nagy lőtást-futást. Alice báróné okos asszony és tudja, hogy ő csak sógora kegyelméből urnő a kastélyban.

Magda különben abban reménykedett, hogy keveset fogja látni ellenségét. Mihelyt vendég jött a házhoz, neki szobájában terítettek, most is biztosan így lesz.

Késő délután hajtott be a bárói fogat Bándy Endrével. A cselédség kint a nagy kapunál várta és lelkesen éljenzett. Magda pedig az egyik ablaknál ülve nézte a diadalmas bevonulást.

— Hízkelkednek az új uruknak, — mondta keserűen, majd egy pillantást vetett a kocsiba, hol Endre báró erős, energikus arca látszott.

Magda innen az ablaktól is látta, hogy Bándy Endre nagyon kedvetlen. Gyorsan kiugrott a kocsiból, egy főhajtással üdvözölte a nagyszámu szolgaszemélyzetet, aztán a lépcsőfokon álló bárónéhoz fordult és mindjárt az első üdvözlés után élénken kezdett beszélni, szemrehányó gesztusok kíséretében.

Magda nem hallhatta az ablakból a báró hangját, ki azt mondta sógornőjének:

— Mire való ez a hühó, Alice? Ennyi embert összecsisztítani! Ki nem állhatom a ceremóniákat.

— Ezek a hűséges emberek hódolatukat akarták bemutatni, — szólt a báróné elkényszeredett mosollyal.

— Ugyan Alice, hát ne tarts ennyire ostobának! — vágott szavába Bándy. — Nagyon is jól tudom, hogy te rendelted ki őket és ők parancsszóra lelkesedtek. Hogy is lehetne másként? Hiszen nem is ismernek. Éppen csak a nevemet tudják és ez elég nekik, hogy lelkesedjenek értem?! Kérlek, igazán gyűlölöm a komédiát.

— Ugy lesz, amint akarod, — mondta Alice, de az ajka idegesen rángatózott. Először történt meg vele életében, hogy valaki kifogásolni merje intézkedését.

— Mindenekelőtt nyugalmat akarok, Alice. Ne feledd el, hogy pihenni jöttem Bándra.

Ezalatt beértek a szalonba. Karolin kisasszony alázatos, mély meghajlással üdvözölte a kastély urát, ki kezét nyújtott neki. A báróné pedig odaszólt társalkodónőjének:

— Hozza be Lilit.

Karolin csak pár perc múlva tért vissza a gyermeket vezetve kezén. A pár percnyi késés fölingerelte a különben is rosszkedvű bárónét, mert ingerülten szólt rá a társalkodónéra.

— Hol maradt ilyen sokáig? Nem mondtam, hogy rögtön jöjjön?

— Méltóságos asszonyom, bocsásson meg, hogy nem teljesíthettem parancsát. Lilike nem volt szobájában, már megint Magdánál ült.

— Ah igen, — szólt közbe hirtelen Bándy Endre, — mi van Magdával?

A báróné felvonta a vállát.

— Mi lenne vele? A gyermekkorában ígért szép reményeket

mind beváltotta, szégyene a háznak, foltja a családnak, s amellet rontja Lilit!

— Hát csakugyan nem sikerült megjavítani? — kérdezte komoran a báró.

Alice erre csak gunyos kacagásban tört ki és Karolin, ki akarván érdemelni a teljes bűnbocsánatot, hirtelen megragadta a szót.

— Semmi sem sikerült, báró ur. Én teljes buzgalommal és jóakarattal tanítottam. De nem mentem vele semmire, ostoba, hiu, felületes és léha, telve öröklött rossz hajlamokkal. Arról a sok keserüségről, mit a méltóságos asszony angyalszívének okozott, most szólni sem akarok, de szabadjon megjegyezmem, hogy a Lilikére gyakorolt befolyás teljesen megrontja ezt az ártatlan gyermeklelkét.

— Ha így áll a dolog, el kell tiltani Lilitől, — vetette oda komoran a báró.

E pillanatban azonban a kis Lili odarohant hozzá és sirva, zokogva borult kezére:

— Endre bácsi, ne higj Karolinnak ... Magda jó és szeret engem ... és én is, én is ...

Nem folytathatta tovább, a báróné szigoruan rászólt:

— Lili, rossz és nevetlen gyermek voltál. Ezért ma este szobádban fogsz maradni. Kisasszony, vezesse el a gyermeket!

Lili halvány arcán nagy, nehéz könnycseppek folytak végig. Endre báró megsajnálta és szeliden fejére tette kezét.

— Lilike kérj bocsánatot a mamától. Ugy! No most rendben van minden. Most pedig eredj szobádba, ugyis beszédem van a mamával.

Lili eltávozott. Endre szemrehányással fordult sógornőjéhez:

— Szigoru vagy a gyermekhez, Alice.

— Édes Istenem, — szólt a báróné és könyek gyűltek szemébe, mert gyermekét nagyon szerette. — Nekem fáj ez a legjobban, de hiszen erőszakkal rontják.

— Meg kell őt óvni a káros befolyástól. Ha csakugyan így áll a dolog, közel sem szabad ereszteti Magdához. De most gyermekekről akarok beszélni Alice, Lili nagyon sápadt és vézna ...

— Előkelő vér. Csak nem várhatod tőle, hogy pirospozsgás legyen, mint a parasztgyerekek.

— Bizony én szívesen várnám, — mondta Endre báró. — Azt hiszem, Lilire nézve is jobban állna a dolog, ha azokra a

parasztgyermekre hasonlítana. De mondd csak Alice, nem kellene ezt a gyermeket orvossal megvizsgáltatni?

— Endre, te megijesztesz, — kiáltott a báróné és még ajka is fakó lett a rémülettől.

— No, no, — csillapította Bándy, — nincs itt szó veszedelemről. A gyermek gyöngé, szemmel láthatólag gyöngé, de egyébként nem hiszem, hogy aggodalomra okod volna...

Kissé bizonytalan hangon vetette oda az utolsó mondatot, a báróné azonban még mindig reszketve ült helyén. Soha senkit nem szeretett életében gyermekén kívül és sógora szava mélyen megrendítette.

— Most pedig légy szíves lehivatni Magdát, — mondta pár pillanat múlva Endre, — beszélni szeretnék vele.

Bándyné csöngetett, pár pillanat múlva csendes kopogtatás hangzott az ajtón és belépett az ajtón Fejér Magda.

Endre báró egy kicsit meglepetten nézte. Határozottan előnyösen fejlődött az a fekete, kis cigánygyerek. Magas, karcsu leányalak állt a báró előtt, ki önkéntelenül felé tartott, hogy kezét fogjon vele. Magda azonban úgy tett, mintha nem venné észre Bándy mozdulatát és merev, ellenséges tartással helyén maradt.

— Jó napot Magda, — szólt a báró most már kedvetlen hangon, — örülök, hogy friss egészségben láthatom, fájdalom, magaviselete már éppenséggel nem okoz ilyen örömet nekem.

Magda összehúzta szemöldökét és magasan feltartva fejét szembe nézett a báróval.

— Magamviselete? Én már nem vagyok gyermek, báró ur. Ami pedig önt illeti, elhiheti, hogy éppenséggel nem töröm a fejem azon, hogy mivel tudnék önnek örömet okozni?

A férfinak vérvörös lett az arca a haragtól.

— Magda, maga elfelejti, hogy kivel beszél?

— Oh nem. Nagyon is jól tudom, hogy Bándy Endre báró ömértóságával beszélek.

— Elég legyen, — kiáltott Bándy olyan hangon, hogy Magda önkéntelenül hátrált egy lépést. — Ön a gyámjával beszél. És megtiltom, hogy az iménti hangot még egyszer használni merje, mikor velem áll szemben. Ha senki se tudta engedelmeségre megtanítani, az én kezem alatt rövid időn belül meg fogja tanulni, arról biztosítom.

Magda halálsápadtan nézte ezt a könyörtelen, hideg férfiarcot. El volt készülve a küzdésre, a háborúra, de a férfi haragos szava halálos félelemmel töltötte el. Soha sem hitte volna magá-

ról, de egyszerre érezte, hogy elhagyja ereje, térdei remegnek és remegni kezd egész testében.

A báró le nem vette róla szemét s nagyon is jól látta, mint törik össze szavának sulya alatt. Nem akarta tovább bántani, mert jóval szelidebb hangon folytatta:

— Én bizony másformának képzeltem ezt a találkozást. Azt hittem, hogy ön tíz év alatt bensőleg is megváltozott. Sajnálom, hogy reményeim nem teljesedtek. Egyébiránt mi a terve a jövőre nézve?

— Őszre husz éves leszek és el akarom hagyni a házat, — mondta Magda, halk, szaggatott hangon.

— Igen, ehhez joga van. Mehet, ha tetszik. De hová akar innen menni?

Magda semmitől sem undorodott annyira, mint a hazugságtól, de érezte, hogy nem beszélhet művészi terveiről, ezek az emberek képesek volnának erőszakkal megsemmisíteni mindent. Halk, zavart hangon hát csak ennyit mondott:

— A volt igazgatóm ajánlani fog gyermekek mellé...

— Nem akar inkább valami falusi óvóintézetbe menni, — kérdezte a báróné a szokottnál sokkal barátságosabb hangon.

Magda keserűen mosolygott. Nagyon is jól tudta, hogy miért akarja őt a báróné egy kis faluba eldugni. Határozottan meg rázta fejét.

— Nem, méltóságos asszonyom, az én utam már meg van szabva.

A báró közelebb lépett.

— Ez egy kicsit merész kijelentés egy ilyen fiatal leány ajakáról. Az élet nem sima parkettes szoba, hanem nehéz, kemény, göröngyös út, nehéz ott a magunk erejéből megállni.

— Megpróbálom, — mondta Magda kurtán, — hiszen őszre szabad leszek, teljesen szabad, — tette hozzá diadalmas hangon.

— Nagyon is sokszor hangsúlyozza azt a szabadságot, — felelt Bándy komoran. — Pedig ki tudja, nem-e fog még visszahajítani a mostani rabság után?

— Soha, soha, — kiáltott fel Magda szenvedélyesen, mindenről megfeledkezve, — bizom az Istenben, ilyen rossz dolgom nem lehet többé, bármi történjék is velem.

Endre báró összevont szemöldökkel nézte a leányt.

— Hát olyan rossz dolga volt itt? — kérdezte aztán halk, bizonytalan hangon.

— Ne beszéljünk erről, báró ur, — mondta hirtelen magára erőszakolt nyugalommal Magda. — Kellemetlenségeket monda-

nék önnek, ön pedig esetleg beváltaná előbbi fenyegetését. Míg házában leszek, ígérem, hogy nem fogok kellemetlenséget okozni senkinek, kitérek az utból és nem leszek terhére. Nem kérek egyebet, csak amihez jogom van, ősszel, engedjenek el ebből a házból, hadd töröljem ki emlékeimből lakóival együtt. Távozhatom, báró ur?

— Menjen! — szólt Endre báró komoran és elfordult a leánytól s az ablakhoz lépett.

Mikor Magda behuzta az ajtót, a báróné sógora vállára tette kezét.

— Nos, mit szólsz a gyámleánykádhoz?

— Hagyj magamra, Alice, — szólt a báró anélkül, hogy visszafordult volna az ablaktól, — hagyj magamra, fáradt vagyok, bosszus, kedvetlen s mi több, elégedetlen. Elégedetlen a világgal, az emberekkel és önönmagammal. Valami nagy hibával vádol a lelkiismeretem, de még nem tudom, hogy mivel és egyedül kell maradnom vele, hogy megtudhassam.

XI. FEJEZET.

A vacsorához a nagy ebédlőben jöttek össze, mikor már mindnyájan az asztalnál ültek, Endre megkérdezte:

— Hát Magda hol van?

— Magda szobájában eszik, ha vendég van, — felelt Alice. Bándy egy heves mozdulattal hátra tolta székét.

— Először is én nem vagyok vendég, másodszor is, enyhén szólva, tapintatlanságnak tartom ezt az intézkedést Alice. Dugdosni akarod ezt a leányt?

— Nem! Dicsekedni fogok vele, — vetette oda szárazon a báróné.

Endre báró erős, kemény tekintetét reászegezte sógornőjére és a báróné éppen úgy megremegett tekintete alatt, mint délután Magda.

— Magda nem tett semmi olyast, amiért szégyelni és dugdosni kellene. De bárhogyan állna is a dolog, ne feledd Alice, hogy ő a családhoz tartozik.

— Ah, ez ujság előttem, — mondotta a báróné gunyosan, — de ne feledd édes Endrém, hogy az én családomhoz semmiképpen sem tartozik, én Csekmey Alice vagyok.

— Nos hát a Bándy családhoz tartozik, — vágta el a szót Endre báró, — ahhoz a családhoz, melynek nevét te is viseled, mely név a te gyermekedé is. — Egyébként mire való ez a haszontalan vitatkozás, légy szives és küldess valakit Magdáért.

A báróné sápadtan nyult a csengő után, mikor Magda megjelent, csak egy mozdulattal mutatott neki helyet, különben egész este állhatatos, ellenséges hallgatásba burkolódzott.

A háziasszony rossz kedve szemmel látható hatással volt a többiekre. Mindenki néma csöndben fogyasztotta el vacsoráját. Magda úgy sem vett részt a társalgásban soha, de meglepte ez a nyomott hangulat, de nem is sejtette, hogy miatta tört ki a vihar.

Mihelyt a báróné asztalt bontott, felállt és elhagyta a termet. Bándyné úgy látszik, már megbánta az iménti jelenetet, mert békülékeny hangon szolította meg sógorát:

— Bocsáss meg, Endre, kissé indulatos voltam az imént... Ez a leány igazán nem érdemes arra, hogy miatta szóváltásunk legyen. Egyébként nem mondtam, hogy gonosz szelleme a háznak, és csak arra való, hogy kellemetlenséget csináljon az emberek között.

Endre báró kurtán jóéjszakát kívánt és elhagyta a termet. A báróné sértődve nézett utána, nem igen bocsátott meg semmiféle bántalmat, de tudta, hogy sógorán nem állhat bosszút és elhatározta, hogy Magdának kell megszenvedni a mai esti jelenetért.

Bándy Endre korán reggel felkelt és lement a parkba. Már gyermekkorában kedves helye volt ez a nagy kert, most elmélázva sétált benne. Eszébe jutott, hogy hányszor játszott itt bátyjával, Istvánnal, hányszor kocsizott apjával, anyja ez időben már betegeskedett, a gyermekeknek még szobájába sem volt szabad bemenniök. A Csekmey rokonok azt mondták, hogy a bánat és szenvedés sujtotta le, melyet mostohaleánya Olga okozott neki.

Olga!... Endre báró maga előtt látja mostohanővérét, a szép, szőke, szelid arcú Olgát. Ez a Madonna arcú leány tudott volna annyi gonosztságot elkövetni, amennyit Csekmeyék ráfogtak?... Endre báró végigütött pálcájával egy alacsony cserjén, mint aki kellemetlen gondolatot akar elűzni magától.

És aztán elgondolja, hogy mindnyájan sirba szálltak, akikkel az imént gondolatában foglalkozott. Sirban a jó atya, a kedves testvér és a gyűlölt, üldözött mostohanővér...

De itt az Olga leánya, Magda. Milyen csodálatos, hogy ez

a leány semmit sem örökölt anyja szelid, szőke szépségéből. Ennek nincs szabályos, szenvedő Madonna arca, ellenkezőleg törhetetlen akarat s nagy bátorság csillog sötét szemében.

De hát csakugyan olyan gonosz volna, mint a milyennek a báróné és Karolin mondják? Igaz, hogy gyermekkorában szilaj, makacs és indulatos volt és valószínűleg most sem tartozik az engedelmes bárányok közé, de az a szörnyű leírás talán mégis tulzott egy kicsit.

Mintha csak testet öltött volna gondolata, az uton hirtelen feltűnik előtte Magda karcsu magas alakja. A leány nem látja őt és sietve tart a park egyik kapuja felé. Endre báró zavartanul megfigyelheti ruháját. Kopott, kék szoknya van rajta, vásott cipő és viseltes kis kabát. Endre báró megcsóválja fejét és arra gondol, hogy a báróné komornája sokkal elegánsabban öltözködik, mint az előtte lépegető fiatal leány.

De milyen elgondolkozva megy, nem is veszi észre, hogy követik. Most hirtelen kinyitja a kis kaput és szemben áll egy beteges, sápadt kinézésű asszonnyal.

Bándy Endre jól hallja a leány hangját, amint az asszonyhoz beszél.

— Mi baja van? Beteg ugy-e?

Az asszony halk hangon felel: hogy beteg, fáradt és éhes... Messze utról jött.

— Gondoltam, hogy nem a faluba való, különben tudná, hogy a bárói udvarban nincs mit keresnie... Itt van egy pár krajcár, szívesen adnék többet is, de nincs. Hanem menjen át a lelkészházba, ott biztosan kap jó szót, tanácsot, segítséget.

Endre báró nagy felháborodással hallgatta ezt a beszédet. Ez már mégis sok. Hogy meri ez a leány ugy rágalmazni a bárónét. Hiszen Alice igazságszerető és vallásos nő, tehát biztosan könyörületes... Ez a leány hazudik. Tehát mégis Alicenak van igaza, telve van rossz és gonosz hajlamokkal.

Magda tovább sietett, Bándy pedig önkéntelenül félreállt egy bokor mögé, a báróné hangját hallotta, ki Lilivel és Karolinnal jött. A szegény koldusasszonynak nem volt ideje kitérni az urnő elől és hirtelen szembe került velük.

Bándy Endre jól látta a bokor mögül a bárónő fehér arcán a fagyos gőg és a megvető harag kifejezését. A szegény asszonyra csak egy pillantást vetett, aztán Karolinhoz fordult:

— Kisasszony, én meghagytam, hogy a park kapuja mindig csukva legyen. Ugy látszik, nem hajtják végre rendelkezéseimet és hanyagságuk következménye ime, a csöcselék betolakodása.

Karolin alázatosan mentegette magát.

— Én kiadtam méltóságod parancsát a kertésznek és igazán nem értem, hogy maradhatott nyitva az ajtó.

Majd a remegő asszonyhoz fordult és durván rárivalt:

— Nos, mit áll itt? Takarodjék!

— Méltóságos báróné, — kezdte könyörgő hangon az asszony, de Bándyné már régen elfordult tőle és Lilit kézenfogva egy mellékösvényre lépett, Karolinra bizván, hogy lökje ki a tolakodót a parkból.

De amint megfordult, szemben találta magát Endre báróval. A bárónénak rögtön megváltozott az arckifejezése. A szigorúság és gőg helyét nyájas mosolygás váltotta fel. Mindkét kezét a báró felé nyújtotta:

— Jó reggelt Endre! Nem is tudtam, hogy már fent vagy?

Endre azonban nem fogadta el a feléje nyújtott két kezét, hanem egyenesen a szegény asszonyhoz lépett és egy nagyobb bankjegyet nyújtott át neki.

Az asszony hálálkodni kezdett, de a báró hirtelen közbevágtott:

— Menjen haza és pihenje ki magát, ha valami baja lesz, csak irjon ide Bándy Endrének, most pedig áldja meg az Isten...

Az asszony könyes szemmel távozott, a báróné idegesen harapdálta ajkát, majd komor arcu sógorára pillantott.

— Nem akarlak befolyásolni Endre, de az iménti cselekedetednek rossz hatása lesz, a környék összes koldusait ide fogja csődíteni.

— Alice, — szólt Bándy kemény hangon, — talán jobb, ha nem beszélünk erről. Az imént láttam, hogy bántál el azzal a szegény asszonnyal és igazán szégyeltem magam miattad.

A báróné most már felvetette fejét.

— Fölösleges volt szégyenkezned Endre. Kulcsárném minden héten oszt szét a szegények közt bizonyos összeget. De azt már senki sem kívánhatja tőlem, hogy magam személyesen érintkezzem ezekkel az alakokkal, kiknek már a jelenléte is is megfertőzi a kastély levegőjét.

— Én téged vallásos asszonynak ismertelek, Alice.

— Az is vagyok. De a vallás semmiképpen sem parancsolja, hogy csavargókat bocsássak be parkomba.

— Azt felelhetném erre, hogy a mi Urunk és Megváltónk nem így gondolkozott a könyörületességről. De hát mi gyalgó emberek nem bírjuk követni őt. Jól van... Senki sem kívánja tőled, hogy kastélyod kapuját megnyisd az éhezőknek és nyomorultaknak, — ámbár vannak emberek, kik így cselekszenek. —

De ha elébed kerül egy ilyen nyomorult, éhező alak, ember mint te, asszony, mint te, hogy bírod azt ilyen szívtelenül és kegyetlenül elkergetni?

— Először is, — szólt a báróné fölemelve fejét — igen kérlek Endre, kimélj meg engem az ilyen összehasonlításoktól. Én nem vagyok barátja a demokratikus eszméknek és minden erőmből tiltakozom az ellen, hogy az a koldusasszony olyan ember és olyan nő, mint amilyen én vagyok. Az ilyen izléstelen összehasonlítások engem felette bántanak. Azonfelül meg már említettem, hogy kulcsárném minden hétfőn kioszt bizonyos összeget a szegények közt; mit akarsz még tőlem?

— Semmit. Csak eszedbe akarom hozni, hogy ma szerda van, ez a szegény asszony éhes és nagyon nehéz neki hétfőig elvárni. Ismered a kegyetlen hadvezér legendáját. Kiadta a parancsot a város felgyújtására és a lakosság leölésére. A város vénei eljöttek hozzá könyörögni, hogy irgalmazzon. Erre ő azt felelte, jőjjetek egy óra múlva! Odakint azalatt folyt a vér, lángolt a város s egy óra múlva nem maradt élő lélek a városban. Mikor aztán a hadvezér meghalt és lelke kopogtatott a kapun, hová nem kísér el bennünket sem a rang, sem a vagyon, sem a születés kiváltsága, hol — bármint tiltakozzon is ellene az izlésed — mindnyájan egyenlők vagyunk, mikor mondom, megzörgette a menny kapuját, mindig csak azt az egy választ kapta: jőjj egy óra múlva! Mit gondolsz, Alice, nem ilyenformán áll a dolog a te hétfői jótékonyságoddal is?

A báróné sötéten végignézett sógorán.

— Te nagyon megváltoztál Endre.

— Lehet. De ennek csak örülök.

— Nem szeretem az érzelgős férfiakat, — mondta a báróné ingerülten.

— Én pedig a keményszivű nőket nem szeretem, — vágott vissza Bándy.

A báróné remegett dühében és izgatottságában.

— Tégy amit akarsz, — mondta pár pillanat múlva, — hiszen tied a kastély, de engedd meg, hogy távozhassam, az idegeim igazán nem bírják el az ilyen jeleneteket.

Azzal visszafordult, követve a hűséges Karolintól. A kis Lili hátramaradt. Egy pillanatig ott állt szemben a báróval, majd hirtelen odament hozzá, vékony két kis karját a férfi nyaka köré fonta és sirástól meg-megszaggatott hangon mondta:

— Endre bácsi, én olyan boldogtalan vagyok... Nincs itt szíve senkinek... Olyan hideg ez a ház... Megfagynék benne, ha Magda itt nem lenne, ha Magda nem szeretne...

XII. FEJEZET.

Magda kinyitotta a kis kertajtót és Lujza néni örömmel sietett elébe.

— No ez derék dolog, kis leányom. Ilyen korán igazán nem vártalak.

— Sietnem kell Lujza néni, míg alusznak... Most eggyel több ellenség van a kastélyban.

— Igazán? Pedig bevallom, Endre báróban reménykedtem, sok szépet hallottam róla.

— Hazudtak róla, — vágott közbe kurtán Magda. — Gögös, keményszivű, kiméletlen, mint volt.

— No, no, édes Magdám, hiszen még csak egy este beszéltél vele.

— Tökéletesen elég volt arra, hogy kiismerjem.

— Nagyon szívesen mondasz elhamarkodott ítéletet. Te indulatos természetű vagy Magda és könnyen fellobbansz.

— Lehet, de most biztosan tudom, hogy nem tévedek. Egyéb-ként ne beszéljünk róla, inkább segítsek elkészíteni a tiszteletes ur reggelijét.

Úgyes kézzel szorgalmaskodott Lujza néni körül, ki azonban hirtelen így szólt:

— Most már elég volt, Magda. Jó lesz, ha bemegy a zongorához és gyakorolod kissé magadat. Ne feledd el, hogy a melyik napon nem tanul az ember, azon felejt. S neked erősen készülni kell az őszre.

Magda bement a szobába és pár pillanat múlva már felhangzott egy gyönyörű Beethoven-szonáta. Magda egész nyugodtan játszott nyitott ablak mellett. Az ablak a gyümölcsös-kertre nyílt. A gyümölcsöst pedig a tiszteletes ur mindig zár alatt tartotta.

Micsoda véletlenség lehetett az oka, de a tiszteletes ur ma reggel szórakozott volt és elfelejtette a kertajtót bezárni. Endre báró a parkból kilépve, a falu felé vette útját, mikor egyszer csak hirtelen szemébe ötlött a nagy kert.

— Ah, ez lesz biztosan a tiszteletes ur híres gyümölcsöse. Sokat hallottam már róla. Majd meg fogom kérni, hogy mutassa meg vármegyeszerte híres fáit... De nini mit látok, hiszen a kertajtó nyitva van... Ez bizony egy kicsit tolakodás, de falán nem veszi rossz néven a tiszteletes ur, ha körülnézek kissé kertjében...

Ily gondolatok közt fordult be a gyümölcsösbe. És egész

elragadtatással nézegette a nemes faju, szép fákat, mikor hirtelen zongoraszó ütötte meg fülét.

Endre báró valósággal rajongott a szép zenéért. Most megdöbbenve állt meg. Ez a tiszta, szép poétikus játék egész mámorba hozta lelkét. Nem volt könnyen lelkesedő ember, de érezte, hogy az, aki odabent játszik, igazi művész, aki szívből szívhez tud szólani.

Pár pillanatig még mélázva, néma gyönyörűséggel hallgatta. Mikor aztán az utolsó akkordok is elhangzottak, Endre báró egyenesen megkerülte a gyümölcsöst és a paplak felé tartott.

Lujza néni meglepetten állt fel helyéről, mikor a bárót meglátta.

— A férjemet keresi báró ur?

— Nem, — felelt Bándy. — Bocsásson meg, kedves tiszteletes asszony, de szeretném tudni, ki játszott az imént önnél zongorán?

— Egy ismerősöm, — felelt zavartan Lujza néni.

— Valami hirneves művész vendégük van? — érdeklődött a báró.

— Nem, nem éppen, — felelt kinos zavarban a jó asszony.

— De nini itt a férjem, kérlek édes Miklós, vezesd be a báró urat a szobába.

Bándy valahogy megérezte, hogy a tiszteletes asszony nem akar határozott választ adni kérdésére. Sokkal tapintatosabb ember volt, mintsem tovább faggassa. Ámbár égő vágy volt benne megtudni a nagy művész nevét, de uri ember léte nem akart zavarba hozni senkit és a papnak elő sem hozakodott kérdésével.

A tiszteletes asszony pedig gyorsan bement Magdához a szobába.

— Magdám, itt van Endre báró.

— Hol? — kérde Magda rémülten.

— Ne ijedj meg, bent az uramnál. A gyümölcsösből hallotta játékodat és most ég a vágytól, hogy a hirneves művészt is megismerje.

Nagy aggodalma mellett is elmosolyodott, mert hiszen tényleg komikus volt Endre báró az ő nagy érdeklődésével. Endre báró, ki tíz évvel ezelőtt egyszer s mindenkorra eltiltotta Magdát a zongorától.

— Édes jó Lujza néni, csak nem mondta meg neki?

— Semmit se félj! Ámbár, ha még pár percig faggat, nem

tudom mi történik? Valószínűleg kereken kijelentem, hogy nem akarok felelni kérdésére. Mert valótlanságot nem mondok soha.

— Édes jó Lujza néni, mennyi kellemetlensége van miattam.

— No, no, elviselem a többivel együtt, — nevetett Lujza néni. — De tudod mit Magduskám, talán most már be is vallhatnánk az egész dolgot? Endre báró látatlanba és ismeretlenül hirneves nagy művésznak nevezett s így semmiesetre sem fogja ellenezni...

Magda rémülten vágott közbe:

— Nem, nem Lujza néni. Maga még nem ismeri Bándyékát. Mindenre képesek ők azért, hogy előlem elzárják a boldogulás útját, mindenre... Oh, velük kell lakni évekig, hogy az ő könyörtelen, kemény szívüket a maga valóságában megismerjük.

Lujza néni feddőleg szólt rá az indulatban égő lányra:

— Magda, Magda, megint elragadtatod magad a szenvedélyed által. Bizonyos vagy benne, hogy nem követsz-e el igazságtalanságot Bándy báró ellen, mikor így beszélsz róla?

— Igazságtalanságot ő ellene? — kacagott keserűen Magda. Majd mikor látta, hogy a tiszteletes asszony szomoruan néz reá, így folytatta:

— Bocsásson meg, tudom, hogy szomorkodik, mikor ilyen indulatosnak lát. De mit tegyek? Nem bírok magamon uralkodni, ha ezekről az emberekről hallok. Hanem most sietek haza, ha a báró itt találna, az nagy szerencsétlenség lenne reám nézve, képes volna eltiltani legjobb és egyetlen barátaimtól.

— No, no, talán azt még sem tenné, — csóválta fejét a tiszteletes asszony.

— Megtenné, hogy fájdalmat okozzon nekem, — felelt határozottan Magda.

Magda kezét csókolt Lujza néninek és az erdőn keresztül hazafelé tartott. Bármennyire haragudott is Endre báróra, bizony szíve mélyén jól esett, hogy látatlanba és ismeretlenül is nagy művésznak nevezte. Főlemelt fővel haladt előre, még fele uton sem volt, mikor hirtelen hátrafordult és nagy meglepetésére Endre bárót látta maga előtt.

A báró is észrevette őt és egyenesen mellé lépett.

— Jó reggelt, Magda, mondta barátságos hangon. — Sétálni volt az erdőben?

— Igen, járkáltam, — felelt zavarral Magda.

— Gyönyörű napunk lesz, — folytatta Bándy. — Délután egy kis kirándulást tervezünk a hegyek közé. Nem tartana velünk Magda?

— Köszönöm meghívását báró ur, de én szívesebben maradok itthon.

— Mindenekelőtt kérem, ne szólítson engem báró urnak. Mi rokonok vagyunk.

— Oh csak nagyon távolról, — felelt hidegen Magda.

— Legyen, de a távoli rokonság mellett még gyámja is vagyok önnek.

— Sajnos.

— Magda!

Indulatosan kiáltotta a leány nevét, még a szemöldöke is összehúzódott. De aztán hirtelen erőt vett magán és nyugodtabban mondta:

— Ne ingereljen engem Magda, ennek nincs semmi értelme.

— Nem ingerelem báró ur, — felelt Magda sápadtan, — sőt kitérek utjából mindig és mindenütt. Most is félrevonultam volna, ha ön meg nem szólít.

Endre báró hirtelen megállt és erősen a leány szemébe nézett.

— Terhére van a társaságom? Feleljen!

Magda minden erejéből azon volt, hogy arcába vágja a sértő mondatot: igenis terhemre van. De bármiként erőlködött, nem bírta kimondani. Valami különös zavar meg szégyenkezés fogta el s megint remegni kezdett a báró tekintete alatt, pedig most nem fenyegette semmivel.

Bándy még pár pillanatig várt a válaszra, aztán mert Magda nem felelt, így folytatta:

— Jól van, hát menjünk hazafelé. Odaakart menni?

Magda csak a fejével bólintott s egész uton nem szóltak többé egymáshoz.

Hazaérve Bándy egyenesen a bárónéhoz ment, aki ki akarván engesztelni a reggeli jelenetért, a legnyájasabb mosollyal fogadta.

— Alice, — kezdte Bándy — ma reggel Magdával találkoztam. Feltűnően kopott és szegényes a ruhája. Légy szíves, rendelj neki az én számlámra mindenféle szükséges holmit.

— Nem jobb volna-e azt az őszre halasztani, mikor a leány ugyanis elhagyja a házat és idegenek közé megy. Akkor úgy sem bocsáthatjuk el így, minden nélkül.

— Nem. Most akarom, — felelt Bándy határozottan.

A báróné kedvetlenül harapott ajkába, de nem akarta ingerelni sógorát és még aznap este megbizta Karolint, hogy egyszerű és olcsó holmikat rendeljen Magda számára.

A bárói család csakugyan elindult a délutáni kirándulásra. De Endre báró feltűnően komor arccal ült be a kocsiba. Lili ölébe csimpaszkodott és halkán, hogy anyja meg ne hallja, fülébe sugta:

— Magdát is vigyük el Endre bácsi.

— Magda nem akar jönni, — felelt kedvetlenül a báró. — Kénytelen leszel a mi társaságunkkal megelégedni, kicsikém.

Magda ott állt a kocsi mellett és a báró válaszának hallatára biborpirosság öntötte el arcát.

Amint a kocsi kigördült a kapun, Magda is rögtön átsietett Lujza nénihez.

— No itt van a hirneves, nagy művésznő, — tréfálkozott vele Lujza néni.

Magda gyorsan kivette Lujza néni kezéből a kávéfőző masinát és ő maga készítette el a kávé, a tiszteletes ur is helyeslőleg bólintgatott:

— Ugy is kell, a leánynak sohasem szabad elhanyagolni a háztartási dolgokat.

— Azt bajosan is tehetném, — nevetett Magda, — a báróné gondoskodik róla, hogy minden percem le legyen foglalva. Ma éjjel fent kell maradnom himzésem mellett, hogy pótoljam az itt eltöltött időt.

— Az éjszakai munka ártalmas gyermekem.

— De mit tegyek, édes néni? Megfagyna a lelkem, ha a maga jóságánál nem melegíthetném meg újra mindennap. Inkább éjjel dolgozom, de erről a kis kirándulásról nem tudok lemondani.

Aztán elmondta, hogy Endre báró is hívta magával a kirándulásra.

— Kár volt visszautasítanod ajánlatát, — mondta Lujza néni. — Nem jó így ujjat huzni vele, sokat tehet még az érdekedben.

— Én értem ne tegyen semmit. Őszre úgy is elhagyom a házát.

A tiszteletes ur komolyan szólt közbe:

— Édes gyermekem, nekem úgy tetszik, hogy maga keményen és igazságtalanul ítéli meg Endre bárót. Lehet, hogy tíz évvel ezelőtt rosszul bánt magával, de mint vallásos leány jól tudhatja, hogy az Ur semmiképpen sem szereti a haragtartó és bosszút hordozó szíveket. Egyébként most nem a multról, hanem a jelenről van szó. Délelőtt beszélgettem a báróval és mondhatom meglepett nemes gondolkozása, éles ítélete és nagy-

lelküsege által. Valóban örömmel telik meg a lelkem, mert úgy érzem, hogy a mi szegény községünkre új és szép napok fognak virradni.

Magda illetlennek találta a további vitatkozást, eltakarította az asztalt, friss vizet tett a virágtartókba, majd kézimunkát vett elő, a báróné számára himezett batisztkendőket. Lujza néni kötését vette elő, míg a tiszteletes ur egy érdekes, költői munkából olvasott fel nekik.

Estefelé Lujza néni letette kötését.

— No, Magduskám, most már elég volt a munka, menjünk kissé sétálni.

— Ha megengedi, Lujza néni, én itt maradok, — felelt Magda, — szeretnék egy kicsit zongorázni, hiszen délelőtt alig játszhattam.

— No jól van, maradj itthon, most senki sem fog zavarni, én pedig elmegyek a férjemmel együtt a mező felé járkálni.

Magda, amint egyedül maradt, leült a zongorához. Szokása szerint nagy hévvel és lelkesedéssel játszott s azt sem hallotta, mikor hirtelen kinyílt az ajtó és Endre báró állt meg a háta mögött, némán, mozdulatlanul a nagy meglepetés miatt.

Magda mit sem sejtve játszott tovább. Mikor a darab véget ért, fáradtan bocsátotta le kezét ölébe és elgondolkozva bámult maga elé. Merengéséből Bándy hangja riasztotta föl, ki hirtelen megszólalt:

— Ön nagyon szépen játszik, Magda.

Magda rémülten ugrott fel helyéről. Az arca halálsápadt lett. Mintha kísértetet látna maga előtt, úgy bámult az előtte álló magas férfira, ki hirtelen közelebb lépett hozzá.

— Az Istenért Magda, mi a baja? Hát ennyire megijesztettem?

A leány még mindig nem tudott felelni. A báró gyöngéden a pamlaghoz vezette, magának is széket huzott vele szemben s úgy kezdett hozzá beszélni barátságos hangon:

— Ha sejtelmem lett volna, hogy ennyire ijedős, óvatosabban közeledem. De hiszen maga olyan bátran felvette velem szemben mindig a harcot, hogy sohasem hittem volna ilyen ijedős leánykának. Az Istenért csak nem fog sirni, — kiáltotta rémülten, — hiszen akkor sohasem bocsájtanám meg magamnak ezt a tapintatlanságot.

Magda hirtelen letörölte könyeit.

— Nem fog tervem elé akadályt gördíteni?

— Az attól függ, hogy mi a terve?

Magdát megint elfogta a harag és ellenkezés szelleme.

— Nem tartozom önnek beszámolni. Őszre ugyanis elhagyom a házát.

— Ne beszéljen ilyen hangon hozzám, Magda, — mondta szeliden a báró, — szép szóval sokkal többre megy velem.

— Én nem akarok önnek szép szót mondani soha, — kiáltott Magda és felugrott helyéről.

A báró is felállt.

— Rosszul teszi, — szólt hidegen. — Sok minden másként történt volna, ha nem makacsodik és ellenkezik velem.

Őszre ugyanis szabad leszek.

— Ki kell ábránditanom önt egy tévedéséből. Bátyám végrendelkezése folytán én önt elbocsáthatom ugyan husz éves korában, de itt is tarthatom, ha nekem úgy tetszik.

Magda megsemmisülve rogyott a pamlagra. Kezébe temette arcát és keserves zokogásra fakadt.

— Így hát vége... örökre vége...

Bándy egy pár percig néma megdöbbenéssel nézte ezt a fájdalmas kitörést, majd gyöngéden, szeliden felemelte a zokogó leány fejét:

— Az Istenért, miért sir? Ki bántotta? Magyarázza meg a dolgot, hiszen nem vagyok hóhér és eszem ágában sincs magát bántani.

Magda megtörölte szemét és kemény hangon szólt:

— Nem bánom, ha örökre tönkreteszem is magam, de meg kell mondanom, hogy ön rosszul és szívtelenül bánt velem. Nem beszélek arról, hogy nyomoruságos, megalázott helyzetben, durva munkára kényszerítve töltöttem ifjúságomat. A munka nem lehet szégyenletes semmiféle formában sem. De igenis elmondom, hogy szellememet akarták megfojtani, hogy eltiltottak a tanulástól, mely egyetlen gyönyörűségem volt a megpróbáltatás nehéz napjaiban. Ha ezek a jó, idegen emberek pártomat nem fogják, teljesen elveszek, tönkre megyek az ön jóságos gyámkodása alatt.

A báró az első szavaknál indulatosan közbe akart vágni, de aztán nyugodtan intett kezével.

— Hallgasson meg Magda. Igaz, hogy hibáztam, de van egynémely mentségem is. Először is Alice más módon hajtottá végre rendelkezésemet, mint kellett volna. Aztán meg honnan tudhattam volna, hogy önben ilyen tehetség van?

A leány elfordította fejét, a báró pár pillanatig várt a válaszra, de mert nem kapott, ő is nyers, hideg hangon folytatta.

— Nos hát így is jól van. De mi a terve, ha a Bándy házat elhagyja?

— A nyilvánosság előtt szeretnék játszani, — mondta hal-
kan, akadozva Magda.

Endre báró azonban nyugodtan felelt:

— Ugy? És beszélt már valakivel erről a tervről?

— Igen, Ajtay Sándorral, aki megígérte, hogy mindent meg
fog tenni érdekemben.

— Ajtay, az író? Honnan ismeri?

— Lujza néni öccse. Egyszer itt járt Bándon.

— Lássa Magda, szólt szeliden a báró, — fölösleges volt
idegen emberhez fordulnia, én is tudtam volna talán annyit
tenni érdekében, mint Ajtay ur.

— Igazán? — kiáltott fel hirtelen Magda. — Hát nem
ellenzi a tervemet?

— Miért ellenezném? Önnek igazán nagy tehetsége van és
biztos, hogy sikerei lesznek.

— Ha így áll a dolog, én is megmondhatom, hogy most
már nem haragszom önre, — szólt megindult hangon Magda.

— Örülök neki, — szólt mosolyogva Bándy.

— Oh báró ur! ...

— Kérem Magda, tegyen meg nekem egy szivességet. Ne
szólítson többet báró urnak, idegessé tesz vele.

Magda nem felelhetett, mert e pillanatban kinyílt az ajtó
és Lujza néni jött be a tiszteletes urral.

Egy pillanatig meghökkenve nézte a két ellenséget, de mikor
látta, hogy nyugodtan, mosolyogva ülnek egymással szemben,
örvendezve sietett feléjük.

— Isten hozta báró ur! Ilyen hamar hazajöttek a kirándu-
lásról?

— Igen. Lilike rosszul lett az uton.

— Az Istenért, csak nincs valami baja? — kiáltott Magda
rémülten.

— Nem, nincs komoly baja, — nyugtatta meg Bándy —
de gyöngé a gyermek, nagyon gyöngé... Mielőtt az anyja lefek-
tette, Magdát akarta látni mindenáron, de hát nem találtuk...
Én meg átjöttem a tiszteletes urhoz, hogy a község ügyeiről el-
beszélgessünk. Ennek az elszegényedett népnek gyors segítségre
lesz szüksége.

— Senki sem gondolt velük már évek óta, — sóhajtott a
tiszteletes ur.

Endre báró elérte az önkéntelen rejtett szemrehányást.

— Ezután másként lesz, kedves tiszteletes ur, egészen másként.

— Majd a leányhoz fordult.

— Várjon meg engem Magda, majd együtt megyünk haza.

Bement a tiszteletes urral a másik szobába. Lujza néni Magdához fordult.

— Látod, hogy nem rossz ember. Nem szép tőled, hogy annyira gyűlölöd.

Magda lehajtotta fejét és szorgalmasan öltögetett himzésén. Szerette volna megmondani, hogy ő nem gyűlöl senkit, hogy lelkeből elröppent a haragos bosszu érzése, de nem tudott válaszolni. Csak még mélyebben hajolt munkájára, hogy Lujza néni semmiképpen se láthasson arcába.

XIII. FEJEZET.

Mikor hazaértek, a báróné sápadt, ijedt arcra lépett elébük.

— Lilike nagyon rosszul van, Magda, magát akarja látni.

Mennyire fájt ennek a gögös asszonynak, hogy gyermeke, az egyetlen lény a világon, kit szeretett, idegent öhajjt maga mellé betegségében.

Magda szótlánul lépett be a gyermek szobájába. Lilike holt-halványan feküdt a fehér párnák között. Mikor Magdát meglátta, köny jött szemébe, kis vézna karjával átölelte a fiatal leány nyakát és halkán sugta fülébe:

— Magdám, édes Magdám, úgy félttem, hogy meg kell halnom, mielőtt még egyszer láthatnálak.

— Ne beszélj csacsiságokat, Lili, — mondta Magda.

A gyermek nem felelt, vékony, átlátszó kis kezével simogatta a Magda kezét, aztán csendes, nyugodt álomba merült.

A báróné meg Bándy a szoba másik sarkából látták, hogy milyen megnyugtató hatással van a gyermekre Magda jelenléte.

Egymás előtt is titkolva izgatottságukat, várták az orvost. Mikor végre megérkezett, Magda fel akart állni helyéről, hogy odaengedje a doktort, de a gyermek felriadt szenderegéséből.

— Nem, ne hagyj el...

— Maradjon Magda, — szólt a báróné megtört hangon.

És Magda ott maradt. E naptól kezdve két hétig nem is mozdult ki Lili szobájából. Bándy bámulva látta, mekkora aka-

raterő, kötelességérzet és szeretet lakik ebben a leányban. Bizony pedig alaposan megviselte a kimerítő virrasztás és betegápolás. Bándy egyszer meg is mondta neki.

— Magda, ez így nem mehet tovább.

— Nem rólam van most szó, hanem Lilikéről.

— Lilike meggyógyul és maga lesz beteg, — mondta Bándy.

— Oh, ne féltsen engem, én erős természetű vagyok, báró ur.

— Édes Magda, — szólt Bándy majdnem könnyörögve, — mikor fog már leszokni arról, hogy engem báró urnak szólítson.

Magda elpirult és lesütötte szemét, Bándy valami különös megindultsággal faggatta:

— Nos? Nem felel?

— Be kell mennem Lilikéhez, — mondta halk, zavart hangon és e perctől fogva nagyon került a bárót.

Lilike már jobban volt és most már Magda ráért saját lelkével is foglalkozni. Mikor világosan kezdett benne olvasni, megrémült és forró, buzgó szavakkal imádkozni kezdett.

— Édes jó Istenem, ne hagyj el engem, fojtsd el szivemben ezt a különös érzést, melyből szerencsétlenségnél egyéb nem támadhat.

Pedig igazán nem volt oka panaszra. Endre elhalmozta szivességgel, jósággal, figyelemmel. Magda futott előle, de a báró meg minden alkalmat megragadott, hogy együtt legyen vele. Ami pedig Bándynét illeti, ő is nagy változáson ment keresztül. Mióta látta, hogy Magda mily önfeláldozással ápolta Lilit, sokkal barátságosabb volt a leányhoz. Régi gögjét ugyan nem tudta teljesen levetkőzni, de egy nap így szólt sógorának:

— Endre, ha a jó Isten teljesen visszaadja Lilikém egészségét, nem bocsátom el Magdát üres kézzel a háztól.

— Vannak dolgok Alice, — mondta komoran a báró, — amit nem lehet pénzzel megfizetni. Ha valaki két hétig éjt-napon töltött beteg gyermeked ágya mellett és saját egészségének kockáztatásával megmentette számodra, annak odaadhatod a föld minden aranyát és még mindig adósa maradsz.

Abbahagyták a beszélgetést, mert Magda jött feléjük. Kezében himzés volt, leült a kertben s dolgozni kezdett.

A báróné visszament a kastélyba, Bándy egyenesen a leányhoz ment és kivette kezéből a varrást.

— Hagyja el, Magda.

Magda szomoruan nyult újra a himzés után.

— Megint parancsolgat. Pedig már azt hittem, más hangon beszélünk majd egymással.

Endre báró leült mellé a kis padra:

— Eszem ágában sem volt önnek parancsolni, csak azt hittem, hogy így hamarabb leteszi a varrását.

Gyöngéden elvette tőle, aztán nagyon szelid hangon folytatta:

— Legyen okos, Magda. Kimélnie kell magát.

— Ön tulságosan aggódik értem.

— Csak úgy, amint a szivem parancsolja.

Magda rémülten ugrott fel helyéről és el akart szaladni, a báró gyöngéden megfogta kezét:

— Bántotta magát, amit az imént mondtam.

Magda nem felelt, lángolt az arca, könnyes volt a szeme. Bándy pár pillanatig válaszra várt, de mert a leány hallgatott, egy mélyet sóhajtott, aztán így folytatta:

— Pedig nem akartam bántani. Hiszen okom és jogom van önért aggódni Magda. Rokona is vagyok, gyámja is vagyok.

Magda csak a fejével bólintott. Szégyelte magát, de nem tehetett róla, ő egészen mást hallott kicsengeni Bándy előbbi szavaiból.

— Tévedtem, tévedtem, — mondta magában szégyenkezve és sajnó szívvél, — de ezentul résen leszünk, bolondságokat még gondolni sem szabad, Magdám.

Igy leckéztette magát még akkor is, mikor a tiszteletesék házába benyitott. Nagy öröme és meglepetésére Ajtay jött elébe.

— Hát meggyógyult? — kérdezte Magda kezét nyujtva a fiatal embernek.

— Én meg, de — tette hozzá aggodalmasan, — maga nagyon rossz színben van Magda.

— Igen, egy kicsit ki vagyok merülve. Lilike beteg volt s ez megviselt mindnyájunkat. De ez nem tesz semmit. Nekem erős szervezetem van és hamar rendbejövök.

Pár pillanatnyi csönd állt be, majd Ajtay kezdett beszélni, halk megindult hangon.

— Hallgasson reám, Magda. Az ön ügyét elintéztam. Ha úgy tetszik, felléphet ősszel egy nyilvános hangversenyen. De mielőtt ez megtörténne, hadd mondjak el önnek valamit, mi már régen nyomja a szivemet.

Magda rémülten nézett az ifjura. Sejtette, hogy miről akar vele beszélni és mély fájdalmat érzett szívében, mert a nemes szívé, igaz lelkű nőnek mindig gyötrelmet, ha fájdalmat kénytelen okozni a férfinak.

Az ifju tovább beszélt:

— Tudom, hogy szép, nagy jövő vár önre Magda, és mégis azt mondom önnek, ne lépjen a nyilvánosság elé, nem az ön finom érzékeny lelkének való az a sok durvaság, mellyel az élet lépten-nyomon megbántja az embert. Szeretem önt Magda oly igazán, hiven és becsületesen, mint csak férfi leányt szeret-het és ha ön is érez valami kis vonzalmat irántam, ne törődjék többé a nyilvánossággal és legyen a feleségem.

Magda csak nézte a lelkes ifjút, aztán könny borította el szemét és halk meg-megszaggatott hangon mondta:

— Istenem, milyen jó ön és mennyire fáj nekem, hogy nem lehetek méltó jóságára.

Az ifju szeliden megfogta a siró leány kezét.

— Ne sirjon, Magda. Ne kényszerítse a szívét, mely tudom, jó s nemes és igaz. Mindnyájunk lelkében van nagyravágyás, ambíció és ha ez önt a művészi pályára szólítja...

— Ne higgye, ne higgye, — kiáltott hevesen Magda, — ha tudná mennyire irtózom a nagy nyilvánosságtól?...

— Akkor hát, — kezdte a fiatal ember, de hirtelen elakadt szava. Magda szemében a szánakozás könnyeseppje csillogott és a könnyesepp elvette Ajtay reménységét.

— Hallgasson reám, — mondta Magda szelid, szomorú hangon. — Nagyon fáj nekem, hogy nem tehetem boldoggá. Ennél csak egy nagyobb gyötrelmem lehetne, ha ön emiatt haraggal, vagy gyűlölködéssel gondolna reám. Igen... igen... esdekelve kérem, ne vonja meg tőlem barátságát, mely nekem mindig vigasztalásom lesz szomorú napjaimban. Mert én is szenvedek, éppen úgy mint maga... és én is reménytelenül.

Két kezébe temette arcát és keservesen zokogni kezdett. A fiatal ember közelebb lépett hozzá és gyöngéden vigasztalni kezdte:

— De hát mit gondolt rólam Magda? Hogy én valaha haragudni tudnék magára? Soha! Soha! Nem tagadom, nagyon szenvedtem az imént, de a szerelmet nem lehet erőszakolni és becsületes férfi nem is fogadhat el erőszakolt érzelmet...

A fiatal ember meghajította magát:

— Nem fogok többet róla beszélni, mert így parancsolta. Mindamellet is biztosra veszem, hogy ön még nagyon boldog lesz.

Mikor Magda hazafelé tartott, a fiatal író elkísérte. Irodalmi terveiről beszélt, Magda nagy figyelemmel hallgatta. Már közel voltak a kastélyhoz, mikor Ajtay hirtelen megkérdezte:

— Hát csakugyan fellép az ősszel Magda?

— Mit is tehetnék egyebet? — felelt halk szomorú hangon a fiatal leány.

Majd hirtelen erőt vett magán és nyugodt, erős hangon mondta:

— Nem tesz semmit. Néha pillanatokra elcsüggedek, de aztán eszembe jut a tiszteletes úr mondása: bármerre megyünk is, a jó Isten velünk van. S történhetik-e rossz az örök Jóság védelme alatt?

Mosolyogva nyújtotta kezét a fiatal embernek bucsura; e pillanatban a mellékösvényről hirtelen Endre báró lépett elő.

Komor, hideg arccal nézte őket. Ajtay bemutatkozását hideg főhajtással fogadta. A park kapujánál a fiatal ember visszafordult, Bándy pedig hirtelen megállította a leányt:

— Mit keres itt ez a fiatal ember?

— A nagynénjéhez jött.

— Nem maga hívatta?

— Báró ur!

Magda vérpiros arccal, ingerülten kiáltott fel. Bándy dühösen harapott ajkába.

— Persze, «báró ur»! Tudja nagyon jól, mivel kell az embert bosszantani. Különben nem értem nagy felindulását. Ugy értetem, hogy lehívatta, mert őszi terveiről akart vele beszélni. Nem így volt?

— Nem. Mondtam már egyszer.

— Akkor bocsánatot kérek, én azt hittem... Egyébként ha nincs ellenére, siessünk egy kicsit. Lili megint rosszul van és magát óhajtja látni.

— Szent Isten, — kiáltott fel Magda rémülten — és ezt csak most mondja nekem. Mindenféle ostobaságokról fecsegünk és a legfontosabb dolog meg halasztódik.

Gyorsan sietni kezdett, de még hallotta, amint Endre báró félhangosan mondja:

— Nincs fontosabb dolog boldogságunknál!

Magda sietve futott fel a lépcsőn egyenesen a Lili szobájába. Megijedt a gyermek holthallavány, szenvedő arcától.

A báróné ott állt az ablaknál és szemén látszott, hogy sirt. Lili magához ölelte a leány fejét és halkán mondta:

— A mama mégis szeretett engem... Milyen furcsa, meg kell halnom, hogy ezt megtudjam.

Magdának úgy elfogódott a szíve, hogy nem tudott felelni.

— Megkértem, — folytatta Lili, anyja felé mutatva — megkértem, hogy legyen jobb hozzád, ha én már nem leszek.

Magda rémülten szökött fel a beteg mellől. Ekkor látta, hogy a gyermek arca forró lázban ég és önkívületben beszél.

Jöttek a szomorú, siralmas napok, a beteg alig tűrt meg maga mellett mást mint Magdát és néha Endrét. A báróné minden bűnéért megvezekelt e szomorú napokban, mikor látnia kellett, hogy szeretetlenségével, keményszivű gőgjével mennyire elidegenítette magától saját gyermekét is.

Aztán az a szörnyű, rémséges óra, mikor eltaposott féreg módjára vonaglott a földön, mikor a nagy kastélyra felhúzták a fekete lobogót és a faluban könyes szemmel beszélgették a jószivű parasztasszonyok, hogy a kis halvány bárókisasszony meghalt...

Nem segített rajta sem az orvosok tudománya, sem az anyja keserves könnye, sem a Magda buzgó ápolása. Bándy Lilike egy szép nyári hajnalon örökre behunyta szemét.

Még utolsó órájában eszméleténél volt, kiküldte Magdát a szobából és anyjához meg Endréhez fordult:

— Ne legyetek rosszak Magdához, mert ő mindig jó volt hozzám.

A báróné zokogva rogyott térdre és esküt tett beteg gyermeke ágyánál, hogy ha az Isten visszaadja neki Lilit, akkor Magdát is gyermekeként fogja szívére ölelni.

Lili szomorúan nézte. A jó Istennel nem lehet alkudozni...

Endre báró lehajolt a beteghez és fülébe sugott valamit, hogy mit, azt nem hallotta senki, de mindenki látta, mint derül fel a gyermek arca valami véghetetlen nagy mennyei boldogságtól. Ez a mosoly ült ajkán akkor is, mikor örökre lehunyta szemét s ezt a mosolyt látta arcán Magda, mikor visszatérve a szobába, megrendülve állt meg a küszöbön s ez a mosoly üldözte sokáig, évekig Alice bárónét, ki szívrepesztő sikoltással zárta karjaiba egyetlen gyermekének kihűlő tetemét.

XIV. FEJEZET.

A temetés után következő héten Alice báróné ott állt komor arccal a nagy szalonban. Fekete ruhájában, fehér arcával olyan volt, mintha a bánat tiz esztendőt vénített volna rajta.

Kinyílt az ajtó és Bándy jött be.

— Te vagy az Endre? — szólt a báróné borus hangon, — már azt hittem elutaztál?

— Hogy hagyhatnálak magadra a gyász és szomorúság óráiban, — felelt Endre szinte szemrehányással. — Sőt, éppen fel akartam ajánlani kiséretemet, ha valami üdülőhelyre még, egy pár hétig szívesen veled leszek.

— Köszönöm szíveséged Endre, te igen jó vagy. De én egyedül akarok lenni, egyedül gyermekem emlékével.

Zokogásba fult a hangja. Endre nem is vigasztalta. Tudta, hogy ezt a fájdalmat csak az Ur Isten képes enyhíteni, az is csak később, évek múlva.

— Ha visszajössz Alice, — kezdte aztán Endre szelid hangon, — nagyon természetes, hogy a kastély éppen úgy rendelkezésre áll, mint mindig.

— Nem jövök vissza, — mondta a báróné letörölve könyeit. — Anyámhoz megyek lakni, majd néha-néha eljövök halott gyermekem meglátogatni. De itt élni nem tudnék, máris fojtogat a levegő, fojtogatnak az emlékek...

Kopogtatás hallatszott az ajtón. A báróné megtörölte szemét, Magda lépett be a szalonba.

Endre báró néma meghajlással üdvözölte a gyászruhás, fiatal leányt. A báróné azonban feléje ment.

— Üljön le Magda, — szólt olyan szelid, barátságos hangon, amilyenén eddig sohasem szólt a leányhoz. — Üljön le és legyen bizalommal hozzám. Drága jó gyermekem szeretetembe ajánlotta önt, én... én meg akarom fogadni szavát. Mondja meg, mit tehetnék önért? Én hosszabb külföldi utra indulok, Karolint elbocsájtottam, maga nem maradhat itt tovább ebben a házban. Nem volna kedve édes anyámhoz menni, mint vendég, addig is míg visszajövet gondoskodhatom sorsáról?

Magda szájalommal nézte ezt a megtört asszonyt.

Eddig dacosan, haragosan válaszolt neki, de az asszony fájdalomra lefegyverezte. Elfelejtette a bántalmakat, a keserűséget, a megalázást, csak a szenvedő asszonyt látta maga előtt.

— Hálás vagyok jószágáért báróné. De nem akarom senmikeppen sem terhelni. Őszig itt maradok a tiszteletes asszony házában, azután meg ugyis önerőmre vagyok utalva. És hiszem, hogy a jó Isten meg az erőm nem is hagy cserben.

— Tudom, — felelt a báróné, — ismerem a terveit, de nyíltan beszélve, most már nem helyeslem, hogy a Bándy család egy tagja mint tanítónő, vagy mint nevelőnő keresse meg kenyerét.

— Én Fejér Magda vagyok, báróné, — felelt a leány határozott szilárd hangon.

Bándyné elpirult, eszébe jutott, hogy hányszor figyelmeztette ő a leányt, hogy semmiképpen se jusson eszébe magát a bárói család tagjának tekinteni.

Maga sem tudta mit válaszoljon, mikor Endre báró hirtelen közbeszólt:

— Hagyd el Alice. Magda átköltözik a tiszteletes urékhoz. Ami pedig a későbbi terveket illeti, arról még lesz alkalmunk beszélni.

A báróné csakugyan elutazott. Magda pedig összeszedve csekély kis holmiját, átment Lujza nénihez, ki nagy örömmel fogadta.

Hanem bizony Lujza néninek is feltűnt, hogy a bárónak most egyszerre minden nap akadt valami dolga a papi házban. Egy pár percig tárgyalt is a tiszteletes urral, de aztán csak Magdához fordult és kérte, hogy zongorázzék neki.

Magda egy idő óta igen komoly, hallgatag volt. Ha csak tehette, kerülte a báró társaságát. De ez nem nagyon sikerült. A báró mindenütt nyomára akadt és heves szemrehányásokat tett neki.

— Maga rossz és engesztelhetetlen, Magda. Miért kerül engem, hiszen már nem vagyunk ellenségek.

A fiatal leány ilyenkor lesütötte szemét, félt, hogy Endre báró olvasni talál lelkében.

Egy szép napon ott ült a kis kertben és éppen az Ajtay levelét olvasgatta, melyben a művészi tervekre vonatkozólag közöl vele egyetmást, mikor hirtelen Bándy Endre kinyitotta a kis ajtót és odajött hozzá:

— Mit olvas, Magda?

— Ajtaytól kaptam levelet.

Endre báró komor arccal harapott ajkába és nem szólt semmit. Magdát, — maga sem tudta miért, — bántotta ez a hallgatása és hirtelen átnyújtotta a bárónak Ajtay levelét.

Bándy megkönnyebbülten sóhajtott fel, mikor a levelet végigolvasta:

— No Magda, ha tudná milyen boldoggá tett, én azt hittem...

Nem folytathatta tovább, mert Lujza néni jött feléjük. Csak később mondta:

— Hogy Ajtay szereti önt és maga is viszonzozza érzelmeit. Aztán pár pillanatnyi hallgatás után így szólt:

— Magda, édes Magdám, ne menjen ki a világba művésznőnek, maradjon itt és legyen az én feleségem.

Magda megtántorodott, talán a földre zuhan, ha a báró gyöngéden karjába nem zárja.

Három hónap múlva Bánd község fel volt virágozva, zászlózva. Mindenki tudta, hogy a bárói kastély új urnőt kapott. A jó, kedves, irgalmas szívé Magda kisasszony lett a báróné...

Ott bent a kastélyban is örült mindenki. Magda olyan jó, nemeslelkű volt. Az öregebb cselédség könyezve emlegette a fiatal báróné édes anyját, Olga kisasszonyt, mennyit szenvedett, s milyen boldog lett volna, ha megéri leánya boldogságát.

Egy szép őszi napon ott sétált a fiatal pár a parkban, kart, karba öltve haladtak egymás mellett. Magda egyszerre csak mosolyogva mondta:

— Tudod Endre, hogy én téged nagyon gyűlöltelek.

— Hogyne tudnám, hiszen elégszer értésemre adtad.

E pillanatban az inas három levelet nyújtott át nekik. Az egyik a jó igazgatónő szerencsekívánata volt. A másikat Alice báróné írta Olaszországból és így szólt:

Kedves Magdám!

Boldogságot kívánok magának, mert tudom, hogy ezt teljes mértékben meg is érdemli. Tudom, hogy sokat vétettem ön ellen, de megboldogult drága gyermekem emlékére kérem, felejtse el mindent és gondoljon megbékült szívvel az ön hívére

Alice-ra.

— Szegény Lili, szegény Alice, — mondta Magda könyezve.

— Hát nem haragszol már Alice-ra? — kérdezte tőle férje.

Magda halk, megindult hangon mondta:

— Senkire sem haragudhatik az, kinek a jó Isten ilyen boldogságot adott, mint nekem.

Aztán a harmadik levelet nyújtotta át férjének, ki fenhangon olvasta a sorokat:

Kedves barátném!

Méltóságos Asszonyom!

Ugy-e megengedi, hogy a multakra való emlékezéssel így szólítsam. Emlékezik még mit beszéltünk a Lujza néni kertjében? Fájt nekem, hogy érzelmemet nem viszonzza, de még jobban fájt, hogy ön is szenved. Ugy-e megmondtam, hogy fel fog viradni hajnala, hogy egy olyan szív, mint az öné, nem hervadhat el megértetlenül?

Mint jóbarátja szívem mélyéből örülök, hogy jövődö-

lésemnek az idő igazat adott. Ami engem illet báróné, dolgozom és a munka mindig enyhülést, mindig megnyugvást ad. Az ön művészi tervei természetesen abban maradtak. De jobb így, sokkal jobb... Fájna a lelkem, önt édes barátném, az élet kemény harcában látni. Ön most nemes szívével, kiváló lelkével, jótékony tündére lehet az egész vidéknek, a dicsőség koncán hadd marakodjanak a férfiak.

Isten önnel, üdvözlétét küldi hű barátja és tisztelő hive
Ajtay Sándor.

A báró elgondolkozva tette le a levelet.

— Derék ember ez az Ajtay és nagyon szeretett téged.

— Igen, szeretett, — felelt Magda — és nekem nagyon fájt, hogy nem viszonzozhattam érzelmét, de már akkor tied volt a szívem.

— No, ezt nagyon jól el tudtad titkolni, — tréfálgozott a báró.

— Igen, mert azt hittem, hogy reménytelenül szeretek.

— Csodálatos, én is azt hittem, hogy gyűlölsz. De mondd csak Magda, — folytatta komolyan, — nem bánt-e néha a dicsőség álma. Nem fájt-e, hogy miattam a nagy világról mondottál le?

Magda halk, megindult hangon felelt:

— Sohasem gondolok reá. Mi a dicsőség? Száz ember, ezer ember, egy ország, vagy a világ? De a szeretet az maga a végtelenség.

És mélységes szeretettel szívükben néztek egymásra. Csak később, pár perc múlva mondta Magda:

— Menjünk át Lujza nénihez, ő mindig boldog, ha hirt hall unokaöccséről.

Endre fejével bólintott és a parkon keresztül elindultak a papi ház felé. Már nem gondoltak a sok visszás érzésre, mely oly sokáig elválasztotta őket, csak azt érezték, hogy most együtt vannak és hogy boldogok, nagyon boldogok, a szívüket egyesítő szeretetben.

Vége.

A
Százszorszép Könyvek

sorozatában havonként egy-egy gyönyörű
kiállítású, érdekes tartalmu

ifjúsági regény

jelenik meg — páratlanul olcsó áron.

AZ ELSŐ SOROZATBAN MEGJELENT:

KOSÁRYNÉ RÉZ LOLA: A János-utcai leánykolónia

GAAL MÓZES: Napsugár

HEDENSTJERNA ALFRÉD: A mindennapi kenyérért

TUTSEK ANNA: Évike feljegyzései

NIL: A fehér ruha

FRIDA SCHANZ: Tűzliliom

KRÚDY GYULA: Tizenhat város tizenhat lánya

DOBOSI PÉCSI MÁRIA: Ida

TÁBORI RÓBERT: Hóvár

A MÁSODIK SOROZAT KÖTETEI:

GAAL MÓZES: Akik külön világban élnek

EGO: A zseniális Tessza

CURTIS YORKE: A gonoszok

Z. TÁBORI PIROSKA: Új utak.

DÁNIELNÉ LENGYEL LAURA: Magda története

NAGY ENDRE: Kati kisasszony élettörténete

VÁNDOR IVÁN: Petrőczy Kata Szidónia

F. FLEURIOT: Szegény öreg

BE CZÁSSY JUDITH: A Miklóssy-ház titka

FARKAS IMRE: Mária meséje

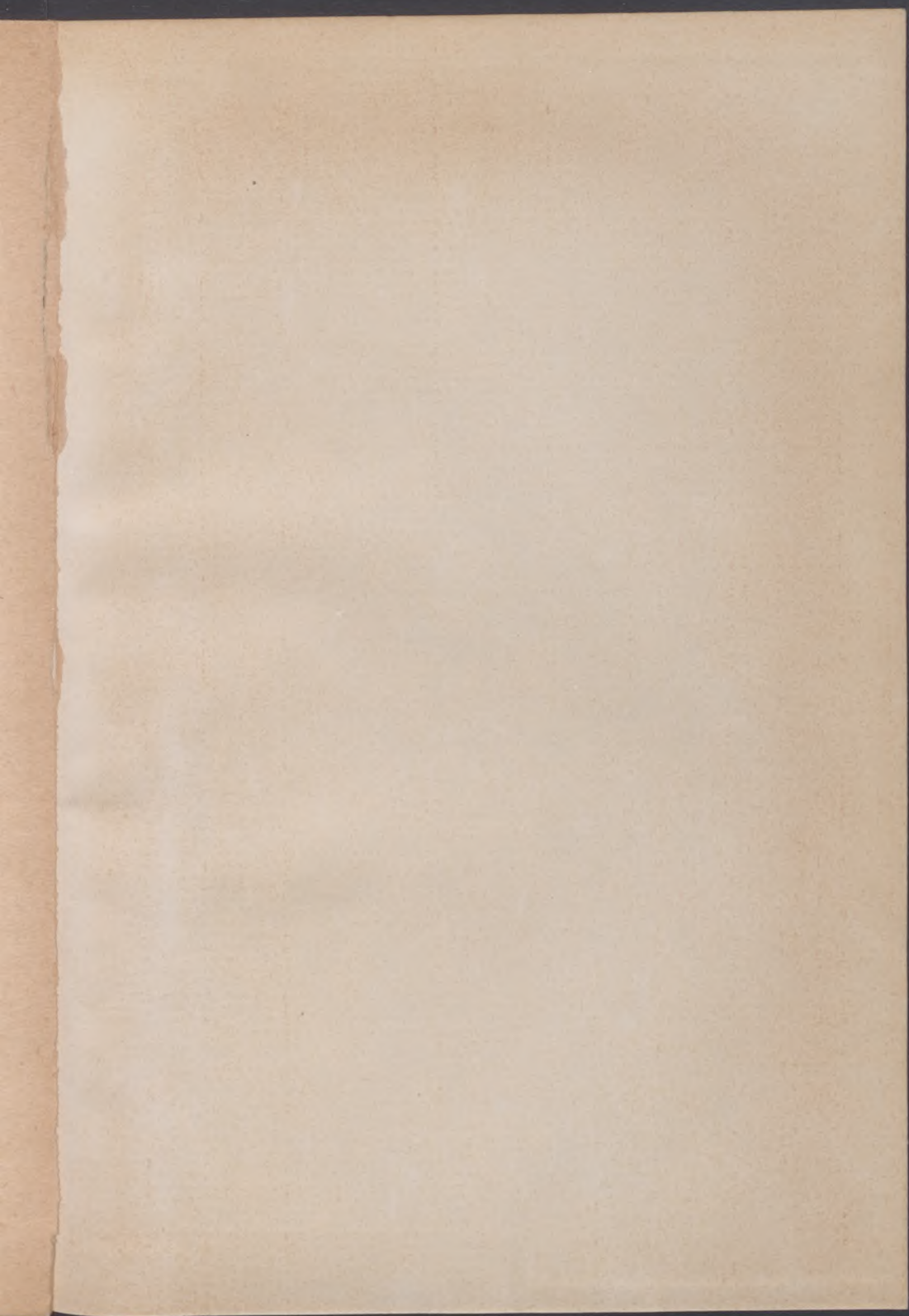
DOBOSI PÉCSI MÁRIA: Galambka

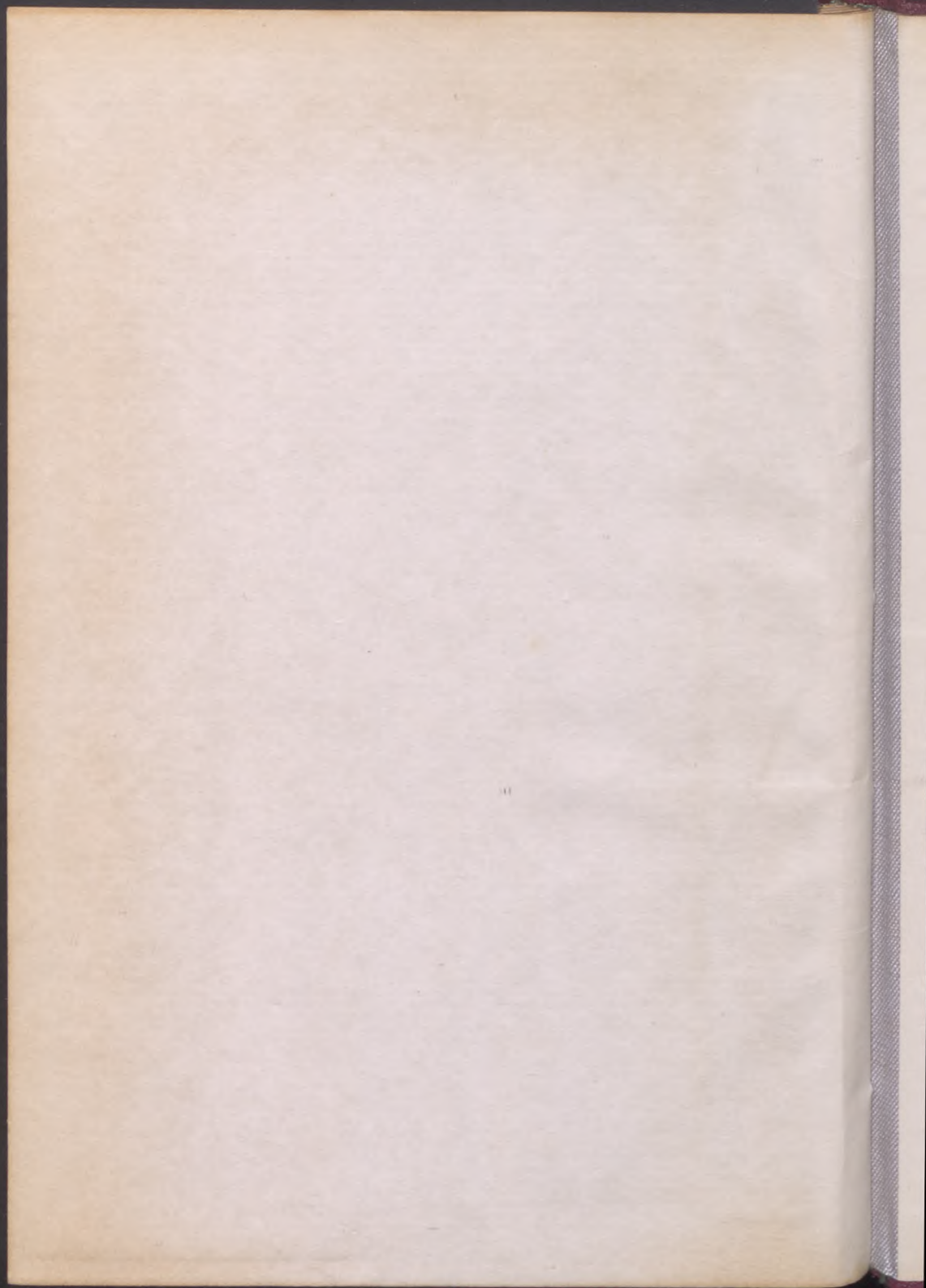
TUTSEK ANNA: Kis Anyám

Előfizetési ár egy negyedévre, három regényre 30.000 kor.

Kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-út 16.

1971 JUN 26

